

Delegacije petih gorenjskih občin so k spomeniku padlim partizanom v Dražgošah položile veliko cvetja in vencev, še prej pa je o pomenu legendarne bitke zbranim obiskovalcem spregovoril sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Gorenjsko Martin Košir. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 4

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 16. 1. 1974
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

Vsi, ki jih je minulo nedeljo pot zanesla v Dražgoše, so proti večeru odhajali domov vedrih obrazov in zadovoljni; 17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice«, posvečena 32-letnici legendarne boje pod obronki razsežne gozdne planote, je namreč popolnoma uspela. Navzlic hudemu pomanjkanju snega in razmeroma toplemu vremenu so utrjene proge zdržale »naval« približno 500 smučarjev ter poplačale nekaj dnevnih trud teptačev SK Transurist in domačinov. Organizatorji resnično zaslužijo čestitke, saj je tudi drugače stvar tekla kot po maslu.

Sobotnemu nastopu petdesetih biatloncev, ki so se pomerili na dvajsetkilometrski progi s štirimi strelišči (zmagal je alpesovec Filip Grašič) je v nedeljo dopoldan sledila osrednja slovesnost pred poslopjem osnovne šole, da bi nato stekel glavni del tekmovanja. Številne obiskovalce, med katerimi velja omeniti zlasti sekretarja ZIS Ivana Franka, načelnika ljubljanskega vojnega območja generalpolkovnika Franca Tavčarja, načelnika štaba SLO Slovenije generalmajorja Branka Jerkiča, člana predsedstva skupščine SRS Zdravka Krvino, predsednika republiške TTKS Toneta Florjančiča, narodnega heroja Tončka Dežmana, predsednike gorenjskih občinskih skupščin, predstavnike škofje-loških družbenopolitičnih organizacij ter seveda mnoge preživele partizane, udeležence dražgoških bojev, sta pozdravila predsednik pripravljalnega odbora Stane Krapež in predsednik smučarske zveze Slovenije Janez Kocjančič, o pomenu dogodkov pred 32 leti in o aktualnih procesih v svetu pa je navzočim spregovoril sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Gorenjsko Martin Košir. Še prej so člani posebne delegacije loške komunice in pokrovitelja lesnoindustrijskega podjetja Jelovica položili vence k spomeniku padlim.

Potem je pozornost prisotnih prklenila nase pravcata mala armadica športnikov, ki so mrzlično pregledovali opremo. Zanimivo je bilo gledati to veliko družino tekmovalcev, v kateri prekaljeni veterani dajejo pokroviteljske napotke dva- ali trikrat mlajšim vrstnikom in kjer slepi smučar brez nivoje čaka, kdaj mu bodo dovolili startati. Sivozelene uniforme vojakov in pripadnikov teritorialnih enot so lepo dopolnjevale živobarvne puloverje »civilov«, ki jih je kdaj pa kdaj ozarilo bledikavo zimsko sonce.

Strokovnjaki Transuristove časomerilske Omega ekipe niso dovolili, da bi prišlo do zamud. Odhod prvih smučarjev je spremljalo viharo bodrenje navijačev. Zlasti glasni so postali, ko je progo zavzela trinajsterica »starih mačkov«, nekdanjih tekaških asov. Štiri kilometre smučin, speljanih čez valovito pokrajino okrog vasi, so premagali skoraj igrave. Najstarejši 61-letni Jeseničan Gregor Klančnik je kasneje izjavil: »Steza bi morala biti

precej daljša. Komaj dobro ogrel sem se.« In čisto nič več sape ni imel kot tovariši ob zapisniškarski mizi.

Ko človek tako opazuje sivolasega, žilavega moža, ki kavalirsko ponuja skodelico čaja upehani, rdečelični mladenki in vmes kramlja s postavnim petindvajsetletnikom v vojaškem suknjiču, nehote spozna dejansko vrednost, dejansko vsebino tradicionalnih dražgoških tekem: sredi snežne arene se znajdejo ramo ob rami tri generacije ljudi. Izkušnje oplajajo prekipevajočo energijo, preteklost bogati sedanjost in navdihuje prihodnost. Prek čilega nekdanjega borca revolucionarne tradicije spontano osvaja mladi rod, ki počasi prevzema vajeti socialističnega razvoja v svoje roke... Tam, kjer so nekoč očetje tolkli sovražnika in prelivali dragoceno kri, tam danes njihovi potomci v športnem merjenju moči kalijo sebe, kalijo podedovano upornost, vztrajnost in neuklonljivost. Ni ga boljšega načina, da junaki podvigi staršev postanejo nesmrtni, da obtičijo zakoreninjeni globoko v srcih in zavesti fantov in deklet, ki bodo kdaj morda tudi sami prisiljeni zgrabit za orožje ter braniti svobodo in neodvisnost domovine. Vzemimo kot primer družino Jelenc. Prevcato zasebno vrsto bi lahko sestavili, kajti poleg starega Karla je v nedeljo v Dražgošah branilo ugled hiše kar četvero naslednikov: Maks (22), Karl (20), Miha (18) in Janez (16). Ne pravijo jim zamen »otroci partizanske Jelovice«. Vendar niso edini. Podobno je s Kordeži z Jamnika: neutrudna brata Matvež in Gašper sta v Božu in Milanu in Mileni in Poldetu in Beštrovi Heleni, nedeljski zmagovalki pri članicah, našla zveste posnemovalce. In ko smo že začeli naštevati »smučarske familije«, ne gre pozabiti dvojčkov Peterman iz Gorij, pa Brezničanov Majde in Francija Tajnikar

ter, kajpak, vojaka Janeza Lušine, sina sopobudnika in soustanovitelja tekmovanja »Po stezah«, polkovnika Lušine. Janez je v patrulji V. P. Bovec nastopil skupaj z znanim kranjskim skakalcem-reprezentantom Bogdanom Norčičem, ki trenutno služi kadrovske rok. »Bovčani« so zasedli solidno tretje mesto in se uvrstili za moštva V. P. Tolmin in V. P. Kranj.

Kaj naj še dodamo? Morda to, da ni nič manj zagrižen boj potekal v Rudnem, kjer je 137 sankcačev dva dni zapored poskušalo srečo na 1050 metrov dolgi, deloma poledeneli progi, in da so največ »zlatih« odličij pobrali Tržičani. Predsednik pripravljalnega odbora Stane Krapež je upravičeno zadovoljen dejal:

»Čeprav je vreme ponagajalo, smo zastavljeno si nalogo v redu

opravili. Toda v bodoče bodo nujne določene spremembe in novosti, katerih osnovni namen je popestritev programa. Obstaja že par konkretnih predlogov in zamisli. Predvsem pa bi radi rešili pereče vprašanje financiranja, ki še ni zadovoljivo urejeno. Če upoštevamo pomen Dražgoš, je neopustno, da družba dovoli organizatorjem prosjačiti po podjetjih in ustanovah. Partizanska Jelovica ni navadna veselica. Mar, recimo, gorenjske občine ne bi bile sposobne zagotoviti rednih dotacij in nas rešiti večnih skrbi okrog zbiranja denarja?»

Nadaljevanje na 12. str.

jubilejna
mešanica
BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJA
BLED

Naročnik:

V ekipnem teku članov 2. razredi je naslov zmagovalca letos pripadel moštvu SK Triglav Kranj, za katerega so nastopili M. Jelenc, J. Gortner in V. Lotrič.

Javna razprava o resoluciji

Minuli teden je bila v Ljubljani 37. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri so razpravljali o osnutku resolucije za 7. kongres ZKS. Centralni komitej je osnutek resolucije sprejel in ga bo dopolnjenega s predlogi dal v javno razpravo. Na seji je v razpravi med drugimi sodeloval tudi Martin Košir in rekel, da bi morali poskrbeti, da bodo komunisti navzoči v vseh samoupravnih strukturah, sicer tudi politike ZK ne bo moč dosledno uresničevati.

Nafta; cene

Zvezni izvršni svet je preučil uresničevanje ukrepov ter predloge za zagotovitev preskrbe domačega trga z nafto in njenimi derivati. Ugotovil je, da bo vse leto zagotovljena normalna preskrba tujih turistov z motornim bencinom, prav tako pa tudi preskrba goriva za tista letala (čarterski poleti), ki prevažajo tuje turiste v našo državo. — V okviru politike cen za leto pa je ZIS sprejel tudi program delne liberalizacije cen. Poudarjeno je bilo, da na tem področju ne bo prišlo do stihije. Sklep o liberalizaciji cen se namreč nanaša predvsem na tiste proizvode, ki jih izdelujejo po posebnih pogojih kupca. Razen tega zadeva izdelke, za katere družbena kontrola nima pomena in jih praktično tudi ni mogoče kontrolirati, bistveno pa tudi ne vplivajo na življenjske stroške oziroma na življenjski standard. Sklep ZIS tudi določa, da je treba obvezno predložiti spremembe v cenah. Šele 30 dni po tem lahko proizvajalci prodajajo izdelke po novih cenah. — Minuli teden je ZIS sprejel tudi sklep o zjamčeni ceni koruze za leto. Ta znaša 1,30 dinarja za kilogram. Določena je tudi cena za krompir, in sicer od 70 do 88 par. Minimalna cena tobaka pa se določa v pariteti z zjamčeno ceno koruze 1:20.

Novi ladji

Ladjeveje Jugoslovanske linijske plovbe se bo letos povečalo za dve sodobni čezoceanski ladji. Ladji gradita ladjedelnici v Italiji in Nemški demokratični republiki. V Italiji delajo ladjo z nosilnostjo 25.000 ton, v NDR pa z nosilnostjo 14.000 ton. Jugoslovanska linijska plovba bo tako imela 58 ladij s skoraj 600.000 tonami nosilnosti.

Zaključni računi pravica delavcev

Komisija sveta ZSJ za družbenogospodarske odnose je sprejela sklep, da je po novi ustavi pregledovanje zaključnih računov delovnih organizacij ena izmed temeljnih samoupravnih pravic in obveznosti delavcev. Zato morajo biti delavci seznanjeni s sleherno postavko stroškov poslovanja ali ustvarjenega dohodka.

Študij o SLO

Na razširjeni seji predsedstva skupnosti jugoslovanskih univerz so se dogovorili o skupnih osnovah za pouk s področja splošnega ljudskega odpora na vseh visokošolskih ustanovah v državi. Pouk se bo začel v šolskem letu 1974/75 v okviru predmeta osnove splošnega ljudskega odpora SFRJ po enotnem učnem načrtu in programu. Študentje bodo razen rednega fakultetnega pouka imeli še 20 dni taborjenja na vojaških poligonih.

30-letnica XI. SNOUB

Na petkovi slovesnosti ob 30-letnici ustanovitve XI. SNOUB Miloša Zidanška je bivši borcev in vojakom, ki nadaljujejo njene tradicije, govoril podpredsednik predsedstva SFRJ Mitja Ribičič. Poudaril je, naj se mladi rod zaveda pomena NOB, vloge KP in OF v njej in tistih ustvarjalcev družbenopolitičnih temeljev, na katerih danes CK in SZDL gradita samoupravno socialistično družbo.

Jesenice

V petek, 11. januarja, so na seji občinske konference ZKS Jesenice izvolili za novega sekretarja Ludvika Kejžarja. Ludvik Kejžar, do sedaj zaposlen v Železarni Jesenice, se je že takoj po vojni vključil v družbenopolitično življenje in je med drugim opravljal vrsto funkcij: bil je predsednik sindikata Železarna, predsednik občinskega sindikalnega sveta, predsednik občinske konference SZDL, sekretar ZK v Železarni in član komiteja občinske konference. Ludvik Kejžar je tudi član odbora za pripravo 7. kongresa ZKS pri CK ZKS in član komisije za SLO pri CK ZKS. Za člane medobčinskega sveta ZK so na minuli seji izvolili Dantega Jasniča, Zvoneta Labora in inž. Štefana Nemca. D. S.

Kranj

V kranjski občini te dni potekajo javne razprave o predlogu za rešitev problema nekaterih vzgojnoizobraževalnih zavodov v okviru programa gradnje osnovnih šol in vrtcev. V ponedeljek sta bila zbora občanov na Trsteniku in v Tenetišah, včeraj so razpravljali o predlogu v Goričah, danes bo zbor občanov na Kokrici, jutri pa na Golniku in v krajevni skupnosti Vodovodni stolp.

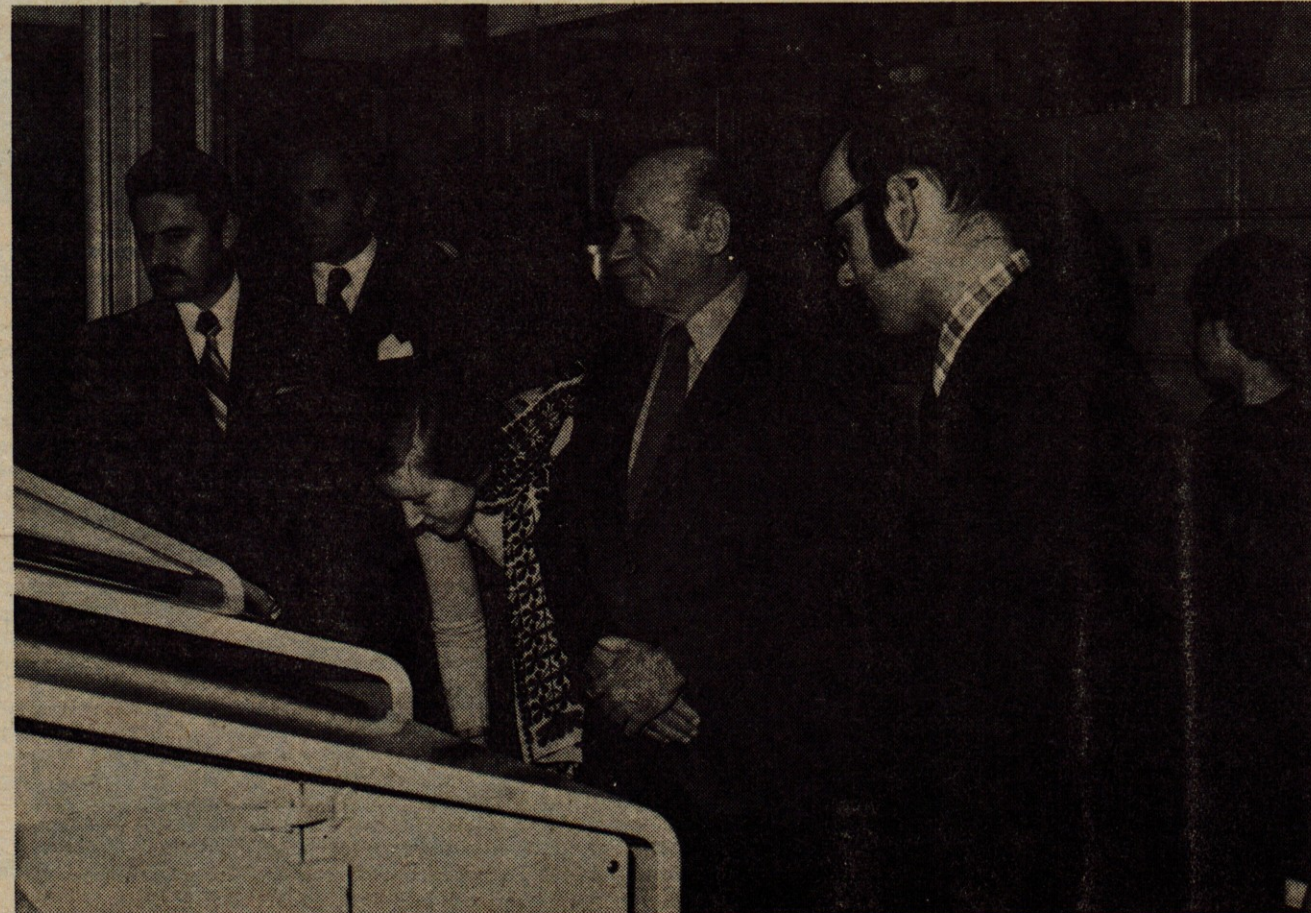
Za ta teden je predvidena seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze, na kateri bodo ocenili dosednji potek evidentiranja možnih kandidatov za delegate samoupravnih in drugih organov. Razpravljali pa bodo tudi o sklicu skupne seje občinske konference in občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo sprejeli volilni pravilnik in se pogovorili o pripravah na volitve.

V petek dopoldne bodo v Kranju podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi in financiranju kmetijske zemljiške skupnosti v občini. — Opolodne pa bo prva seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Na dnevnem redu je razprava o nalogah organizacij in aktivov zveze komunistov v sedanjem obdobju pri uresničevanju ustavnih dopolnil in nove ustave in o pripravah na 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ. Izvolili bodo tudi člane komisij komiteja občinske konference ZK. A. Ž.

Predsednik slovenskega izvršnega sveta v Radovljici

Radovljica, 15. januarja — Predsednik slovenskega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc je bil danes skupaj z republiškim sekretarjem za delo Pavlom Gantarjem na obisku v radovljiški občini. Dopoldne ga je predsednik občinske skupščine Ivan Cerkovnik skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občine seznanil z gospodarskimi in družbenimi značilnostmi občine, potem pa si je ogledal tovarno športnega orodja Elan Begunje in tovarno Almira v Radovljici. Popoldne se je inž. Andrej Marinc pogovarjal s predstavniki gospodarskega in družbenopolitičnega življenja radovljiške občine. Na sliki: Z obiska v tovarni Elan v Begunjah. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Obisk v Iskri

Predsednik komunistične partije Kanade William Kashtan, ki je na obisku v naši državi, je v ponedeljek obiskal Iskro Elektromehaniko Kranj. Ogledal si je novo tovarno Telekomunikacije na Laborah in se pogovarjal s predstavniki podjetja. Pogovoru sta prisostvovala tudi sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj Stane Mihalič in predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS Šestan. Predsednika KP Kanade je predvsem zanimalo samoupravljanje in delo družbenopolitičnih organizacij. Izrazil je zadovoljstvo, da si je lahko ogledal to moderno tovarno in rekel, da mu je predsednik Tito na Brdu pri Kranju svetoval, naj jo obišče. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Radovljica

Radovljica, 15. januarja — Ob 17. uri se je na 9. redni seji sestal občinski sindikalni svet. Člani so razpravljali o izvajanju ustavnih dopolnil v zvezi s konstituiranjem temeljnih organizacij združenega dela. Razen tega so govorili še o reorganizaciji sindikatov in o pripravah na občni zbor ter o nalogah sindikatov pri pripravah na volitve. Na seji so razrešili dolžnosti predsednika občinskega sindikalnega sveta Jožeta Bohinca, ki je bil na zadnji občinski konferenci ZK izvoljen za poklicnega sekretarja komiteja. Za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta, ki bo funkcijo do občnega zbora (predvidoma do 15. februarja letos) opravljal nepoklicno, so potem izvolili Janeza Konca iz Gozdnega gospodarstva Bled. A. Ž.

Tržič

Včeraj popoldne se je sestal v Tržiču aktiv mladih komunistov, ki deluje pri občinski konferenci ZKS. Člani občinske organizacije ZKS do 10. kongresa ZKJ.

Danes opoldne se bo v Tržiču sestal štab za ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela v tržički občini. Na sestanek so povabili tudi republiškega sekretarja za delo Pavla Gantarja, ki bo skušal pomagati pri razčiščenju nekaterih nejasnosti.

V četrtek se bo sestala občinska konferenca Zveze mladine Slovenije. Na konferenci bodo ocenili preteklo delo mladinske organizacije, sprejeli delovni program za prihodnje ter izvolili člane občinskega vodstva ZMS. -jk

Marksistični krožek na VŠOD

Na sestanku osnovne organizacije zveze komunistov Višje šole za organizacijo dela so se domenili, da bo na šoli začel delovati tudi marksistični krožek. Organizatorji, predvsem ti-

sti, ki so redni študenti, imajo često probleme ob vključitvi v delovne organizacije. Zato jim je potrebno že kot študentom med študijem omogočiti poleg predavanj iz družbene ureditve in gospodarskega prava še politično znanje. Vsi vemo, da se od diplomantov ne zahteva le poklicnega znanja — potrebujemo namreč družbenopolitično izobražene kadre. V teh dneh so sprejeli program dela v marksističnem krožku, katerega skrb bo predvsem razširjanje političnega znanja med študenti in tudi priprava za sprejem že evidentiranih študentov v ZK. Predavali bodo vidni družbenopolitični delavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. A. Boc

Priprave na konferenco

V ponedeljek se je na redni seji sestal komitej občinske konference ZKS Škofja Loka pod predsedstvom sekretarja Janeza Jemca. Na seji so člani komiteja še enkrat pregledali materiale za sejo občinske konference in že predlagali dnevni red. Na konferenci, ki jo nameravajo sklicati v četrtek, 24. januarja, bodo škofje-lški komunisti ocenili družbenopolitične razmere v občini po pismu predsednika Tita in Izvršnega biroja ZKJ ter 29. seje CK ZKS. Nadalje bodo razpravljali o predlogu sklepa o organiziranosti ZKS v občini. Organiziranost bodo prilagodili novim ustavnim določilom. Na konferenci bodo izvolili tudi delegate za medobčinski svet ZKS za Gorenjsko ter predlagali delegate za X. kongres ZKJ in VII. kongres ZKS. -lb

Mladina na Visokem in v Predosljah

Mladi na Visokem in v Predosljah v kranjski občini so imeli pred nedavnim mladinsko konferenco, na kateri so pregledali delo v minulemu letu in naredili načrte za leto. Ugotovili so, da so bili lani sicer delavni, vendar so premalo naredili na idejnopolitičnem področju. Zato so v letošnje programe zapisali, da bodo poskrbeli za izobraževanje mladih in boljše sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami na terenu. Posebno skrb bodo posvetili tudi vključevanju mladih v zvezo komunistov. Na konferenci so izvolili tudi nova vodstva. Na Visokem so za predsednika aktivna ZMS izvolili Bojano Konc, v Predosljah pa za predsednika Iva Zelnika. B. Remic

Tito na lovu

Predsednik Tito je minulo soboto preživel na lovu v kočevskih gozdovih. V družbi z njim so bili tudi Franc Popit, Andrej Marinc in Ivan Maček. V lepem dopoldnevu niso imeli sreče in so se opoldne praznih rok vrnili k tabornem ognju, popoldne pa so še enkrat poskusili in uspešni.

Minuli četrtek pa sta si predsednik Tito in žena Jovanka na Brdu pri Kranju ogledala novi slovenski celovečerni film Pastirci, ki ga je v produkciji Viba filma posnel režiser France Stiglic. Po projekciji je stekel prirčen in daljši pogovor z režiserjem, ki je hkrati tudi predsednik konference filmskih delavcev Jugoslavije.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Zavarovanje

S pokojninskim in invalidskim zavarovanjem so zavarovanci zavarovani za vse primere zavarovanja: starost, invalidnost, neposredno nevarnost za invalidnost v zvezi z delom na določenem delovnem mestu, telesno okvaro in smrt. Zavarovanci zavarovani za invalidnost in telesno okvaro, ki je posledica bolezni ali poškodb izven dela, so zavarovani v določenih primerih še po prenehanju delovnega razmerja oziroma izgubi lastnosti, zaradi katere so obvezno zavarovani.

Tako so zavarovani v primerih, ko dobivajo nadomestilo osebnega dohodka po predpisih zdravstvenega zavarovanja ali oskrbnino ali začasno nadomestilo po predpisih invalidskega zavarovanja. Zavarovani so tudi, dokler prejema invalidsko ali starostno pokojnino ter dokler so v redu prijavljeni pri službi za zaposlovanje, če so se prijavili v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja oziroma izgubi lastnosti, po kateri so bili obvezno zavarovani. Zavarovanec je tudi zavarovan, če je v JLA na vojaških vajah ali na služenju vojaškega roka. Dokler imajo zavarovanci, ki so zaradi nege otroka prekinili delovno razmerje, otroka, ki je star do 15 let ali pa starejši, vendar popolnoma in trajno nesposoben za delo in je potreben stalne nege in pomoči, so prav tako zavarovani, pa tudi dokler imajo tri otroke, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev in uživanje družinske pokojnine.

Niso pa ti zavarovanci po prenehanju delovnega razmerja zavarovani za invalidnost ali telesno okvaro, ki je posledica poškodb pri opravljanju samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti. Če bi bila invalidnost oziroma telesna okvara posledica takšne poškodbe, ne bi imeli pravic iz tega zavarovanja.

Invalidnost

Vprašanje: Kaj je invalidnost in kakšne pravice ima zavarovanec ob invalidnosti?

Odgovor: Invalidnost, ob kateri so zavarovancem zagotovljene nekatere pravice iz invalidskega zavarovanja, pomeni izgubo ali zmanjšanje sposobnosti za delo, ki ga je zavarovanec opravljal, pri tem pa invalidnosti ni več mogoče odpraviti z zdravljenjem.

Poznamo tri stopnje invalidnosti. V prvi skupini so zavarovanci, ki so popolnoma nesposobni za svoje ali drugo primerno delo in se tudi s poklicno rehabilitacijo ne dajo usposobiti za tako delo. Taki invalidi prejema invalidsko pokojnino, če imajo predpisano pokojninsko in zavarovalno dobo. V drugi skupini so zavarovanci, ki svoje ali drugo ustrezno delo opravljajo le v skrajšanem delovnem času, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa. Takšnim delovnim invalidom se zagotovi ustrezno delo in prejema nadomestilo osebnega dohodka v višini razlike med dejanskim doseženim osebnim dohodkom in zneskom osebnega dohodka, ki bi ga dobili, če bi na enakem delovnem mestu delali poln delovni čas.

V tretji skupini so zavarovanci, ki so popolnoma ali deloma nesposobni za svoje delo, sposobni pa so za drugo ustrezno delo poln delovni čas. Takšnim invalidom se zagotovi drugo ustrezno delo in če je potrebno, se poklicno usposobijo za drugo primerno delo. Ko so zaposleni, prejema nadomestilo osebnega dohodka, če je le-ta manjši kot bi bil na prejšnjem delovnem mestu. Delovnim invalidom druge in tretje skupine, ki so že dopolnili določeno starost (moški 60 in ženske 55 let), se ne zagotavlja drugo ustrezno delo in poklicna usposobitev, pač pa se jim odmeri invalidska pokojnina.

Sedma šola iz programa

V Kranju so v soboto popoldne odprli že sedmo šolo iz programa gradnje osnovnih šol in vrtcev v občini na podlagi prispevka delovnih organizacij, občine in samopriskupka občanov. To je Posebna osnovna šola na Zlatem polju, v kateri je prostora za 200 učencev iz kranjske in tržiške občine. (Iz tržiške občine hodi v to šolo 25 učencev). Šola ima 17 učilnic za razredni in kabinetni pouk in telovadnico. Gradnja nove šole je po načrtih inž. arh. Milana Žepića veljala 12 milijonov dinarjev. Zgradilo jo je Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj, opretilo pa podjetje Slovenijales. Posebna osnovna šola je bila predzadnja iz druge faze programa gradnje šol in vrtcev v občini. V kratkem bo odprta še osma osnovna šola pri Vodovodnem stolpu. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Na Trsteniku so proti

Na Trsteniku je bil v ponedeljek zvečer zbor občanov, na katerem so razpravljali o predlogu za rešitev problema nekaterih vzgojnoizobraževalnih zavodov v občini v okviru programa gradnje osnovnih šol in vrtcev. V razpravi so poudarili, da sicer razumevajo probleme, s katerimi se srečuje Ekonomski šolski center, ne strinjajo pa se, da bi se zaradi tega morala spremeniti mreža osnovnih šol v občini. Menili so, da razrešitev problema Ekonomskega šolskega centra ne bi smela biti naložena le kranjski občini, marveč širši skupnosti.

Odločno so zavrnili predlog, da bi se otroci s Trstenika in okoliških naselij vozili v novo

osnovno šolo v Predoslje. Poudarili so, da so bile precejšnje težave že ob ukinutju osnovne šole na Trsteniku, vendar so se takrat sporazumeli, da se bodo otroci vozili poslej v šolo v Kranj. Če bi zdaj spet prišlo do preseljanja, bi bila škoda velika. Ne le, da bi se otroci težko prilagodili na nove razmere, kar bi se poznalo tudi pri učnem uspehu, marveč bi bili tudi starši v precejšnji meri odrezani od šole v Predoslju. Menili so, da s Trstenika prav gotovo ne bi bile tako ugodne avtobusne zveze s Predoslji kot so sedaj s Kranjem. Skratka, nesmiselno bi bilo po mnenju občanov iskati za vsako ceno nekakšno boljšo šolsko mrežo, ker se je sedanja pokazala kot zelo dobra. A. Ž.

Dogovori o letošnji družbeni potrošnji

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Tržič so obravnavali tudi gibanje družbene potrošnje v letu 1974 in novosti, ki se pripravljajo na tem področju. Občinska skupščina je na zadnji seji že sprejela odlok, po katerem se družbena potrošnja v letošnjem prvem četrtletju financira tako kot lani, njen obseg pa ne sme preseči potrošnje v enakem obdobju lani. Do 31. marca, ko ta odlok preneha veljati, mora biti uzakonjen nov način financiranja družbene oziroma splošne potrošnje, ki ne bo več odvisen od občinskega proračuna. Osnova za financiranje družbene potrošnje bodo družbeni dogovori med delovnimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi: temeljna izobraževalna skupnost, temeljna kulturna skup-

nost, temeljna telesno kulturna skupnost, stanovanjska skupnost itd. Omenjeni dogovori bodo določali, koliko od bruto osebnih dohodkov bodo dajale delovne organizacije za financiranje omenjenih dejavnosti. Dogovori morajo biti podpisani do konca marca, ko preneha staro financiranje družbene potrošnje. Občinski proračun bodo v glavnem »polnili« le prispevki in davki ter podobne dajatve. Prispevki od bruto osebnih dohodkov in del ostanka dohodka pa bodo potrošeni izključno za družbeno potrošnjo oziroma potrebe interesnih samoupravnih skupnosti, ki so letos precej večje od lanskih.

Vendar je vprašljivo, če bodo bruto osebni dohodki oziroma prispevki od njih predlagano povečano družbeno potrošnjo lahko pokrili.

Osebni prejemki višji za slabih 20 odstotkov

Poprečni osebni dohodki, ki so jih v Sloveniji izplačali decembra lani so bili za 19,6 odstotka višji kot decembra 1972 in so znašali 2515 dinarjev. Zadnje mesece je bilo opaziti v negospodarstvu povečanje mesečnih prejemkov.

Decembrski osebni dohodki v gospodarstvu so znašali poprečno 2449 dinarjev in so bili za 19 odstotkov višji kot leto prej. V negospodarstvu pa so delavci decembra prejeli v plačilnih kvartah poprečno 2883 din ali 21,5 odstotka več kot leta 1972.

Lahko pričakujemo večji pritisk na bruto osebne dohodke, kar pomeni obenem tudi dodatno obremenjevanje gospodarstva. Družbeni dogovori bodo skušali potrebe in možnosti uskladiti ter jih spraviti v sprejemljive okvire. Slišati je, da se bo družbena potrošnja lahko povečala za 6 odstotkov.

Da bi olajšali sprejemanje družbenih dogovorov o financiranju družbene oziroma splošne potrošnje, so se v Tržiču dogovorili, da bodo interesne skupnosti pripravile finančne predračune in natančne programe dela. Predstavniki skupnosti naj bi na posebnem sestanku potrebe uskladili in se z enotnimi predlogi pojavili pred samoupravnimi organi delovnih organizacij.

Kakšni bodo prispevki od bruto osebnih dohodkov, namenjeni za družbeno potrošnjo, še ni znano. Predpisi v republiki še niso sprejeti, obenem pa bo potrebno dogovarjanje tudi v regiji, da bodo prispevne stopnje čim bolj enotne. V interesnih skupnostih je zato pri sestavljanju predračunov in programov še precej nejasnosti, v delovnih organizacijah pa tudi natančno še ne vedo, do kakšne stopnje bo obremenjen bruto osebni dohodek zaposlenih. J. Košnjek

Skupnosti otroškega varstva že do poletja?

Tudi otroško varstvo, ki smo ga do sedaj obravnavali bolj kot postransko vejo temeljne izobraževalne skupnosti, naj bi se letos začelo v novi obliki dela in odločanja. Do konca junija naj bi po vseh občinah ustanovili temeljne skupnosti otroškega varstva. Vendar so že sedaj pripravljali odbori izrazili bojazan, da ne bi bile preveč ozko usmerjene in ne bi zajele vseh, ki kakorkoli vplivajo na varstvo ali vzgojo otrok. Zato bodo skupnosti morale zajeti poleg predstavnikov vzgojnovarstvenih ustanov in pedagogov tudi rejnike, varuške in seveda starše.

Novi poveljnik

Na predlog izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je predsednik SFR Jugoslavije in vrhovni komandant oboroženih sil maršal Josip Broz-Tito imenoval za poveljnika glavnega štaba SR Slovenije za splošni ljudski odpor generalpodpolkovnika Rudolfa Hribernika-Svaruna. Dosedanji poveljnik štaba generalpodpolkovnik Bojan Polak-Stjenka je namreč zaradi prevzema nove dolžnosti zaprosil za razrešitev.

Novi poveljnik je narodni heroj, nosilec »Spomenice 1941« in je med vojno poveljeval Prešernovi in Ljubljanski brigadi ter načeloval štabu XXXI. divizije NOV. Po vojni je bil vsa leta na odgovornih dolžnostih v JLA, med drugim dve leti republiški sekretar za narodno obrambo. -jg

V premislek

O podaljšanju porodniških dopustov smo v zadnjih nekaj letih veliko govorili. Na eni strani smo bili priča trditvam, da smo že dovolj bogati, da bi lahko dopust po porodu podaljšati tja do enega ali celo več let. Pri tem smo se sklicevali na težave pri varstvu dojenčkov in te utemeljevali s primerjavami števil in podatkov o stroških za gradnjo jasli in izdatki, ki bi jih nujno povzročili daljši porodniški dopusti. Hkrati pa smo opozarjali, da smo pri varstvu matere in novorojenčka prav na dnu evropske lestvice. Kljub vsemu pa so razprave bile pogosto pomaknjene v stran, češ da je to del »ženskih vprašanj« in da sedaj, ko se intenzivno ukvarjamo z vprašanji stabilizacije, ni pravi čas, da bi mislili še na podaljšanje časa, ko je mati ob otroku in da tudi nimamo toliko denarja oziroma ga nismo pripravljeni dati.

Pa naj bo čas primeren ali ne, republiška skupnost otroškega varstva je v letošnji program dela vključila tudi načrt za podaljšanje porodniških dopustov. Tudi rok je določila. 1. julija naj bi predlog že stopil v veljavo. Temu načrtu je treba priznati, da upošteva naše zmogljivosti in zato tudi daje upanje, da ga bomo lahko uresničili. Ne predlaga nobenih večletnih dopustov, prav tako je opustil možnost brezplačnih dopustov, ki naj bi trajali kar leto, dve ali pa celo tri. Pri tem je republiška skupnost upoštevala dejstvo, da imajo otroke predvsem mlade družine, ki nimajo velikih dohodkov. Matere so prisiljene hoditi v službo, če hočejo zagotoviti otroku to, kar potrebuje.

Kaj vsebuje novi predlog? Predlaga, naj bi se polni porodniški dopust podaljšal od sedanjih 100 dni na 6 mesecev. Od 6. do 8. meseca otrokove starosti pa bi mati delala polovičen delovni čas. Pri republiški izobraževalni skupnosti so že izražali, da nas bi podaljšanje veljalo slabih 33 milijonov dinarjev letno. Razliko med sedanjim proračunom in novimi izdatki bi krili s povečanjem prispevne stopnje za otroško varstvo, in sicer za 0,12 odstotka.

Predlog je sedaj pred nami. Treba se bo odločiti. Ali bomo ob stalnem naraščanju obveznosti ob novi rekli ne ali pa se bomo odločili, da bomo prispevali po 0,12 odstotka od osebnih dohodkov več za naše otroke. Če se bomo odločili tako ali drugače, vedno bomo dokazali, koliko nam je zanje. -lb

Komunisti in volitve

Sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz tržiške občine so na zadnjem posvetovanju sprejeli tudi delovni program občinske organizacije ZK do 10. kongresa ZKJ. V njem imajo pomembno mesto priprave na spomladanske volitve, ki ne smejo miniti brez udeležbe komunistov. Le-ti morajo sodelovati tako pri pripravah nanje kot pri evidentiranju možnih kandidatov za delegate. Evidentiranje naj ne bo omejeno zgolj na kandidate za delegate, temveč mora biti združeno z evidentiranjem kandidatov za pomembne dolžnosti v celotnem občinskem družbenem in političnem življenju. Za uresničevanje nalog na področju kadrovske politike bo skrbela kadrovska komisija pri komiteju. Celotno dejavnost organizacije ZK v predkongresnem obdobju pa bodo ocenili konec aprila na seji komiteja. Pred tem bodo podobni pregledi opravljenega dela izvedeni tudi po osnovnih organizacijah in stalnih aktivih.

Kadrovska komisija pri komiteju ZK v Tržiču si je letos zadala obsež-

ne naloge. Akcija za sprejemanje novih članov ZK je že stekla. Osnovne organizacije nekaj kandidatov že imajo in bodo do konca meseca z njimi opravljeni razgovori. Lani je bila tržiška organizacija ZK na tem področju dokaj uspešna, saj je članske izkaznice sprejelo 48 občanov, letos pa bo to število lahko preseženo. Tudi izobraževanje na novo sprejetih članov mora biti letos boljše. Med drugim pripravljajo politično šolo, ki je ne bodo obiskovali le mladi komunisti ali ljudje, ki se pripravljajo za sprejem, temveč tudi drugi družbenopolitični delavci. Nekaj komunistov nameravajo poslati na enoletno politično šolo pri CK ZKS v Ljubljani. V izobraževalnem letu, ki teče, jo obiskujejo trije Tržičani. Osnovne organizacije in stalni aktivisti so že dobili nalogo, da zbirajo predloge za občinsko politično šolo in za enoletno politično šolo v Ljubljani. Po podatkih sodeč težav ne bo, saj se je samo za občinsko politično šolo prijavilo že precej kandidatov.

J. Košnjek

L. B.

Na četrtkovem posvetovanju sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz Tržiča so obravnavali tudi poročilo občinskega štaba za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, ki ga vodi Viktor Kralj. Ugotovili so, da poteka akcija brez večjih zastojev. Kar sedem delovnih organizacij se je oblikovalo še po starem in so že vpisane v sodni register, ostale delovne organizacije pa so se do začetka letošnjega leta konstituirale po novem. Razveseljivo je, da so po ustavnih načelih organizirani tudi tisti obrati v tržiški občini, ki imajo sedež zunaj občine; Mercator, Kartonažna tovarna, Unis-Rog, Metalka, Zito, Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka itd. Prav o položaju teh obratov je bilo v preteklosti v Tržiču precej razprav. Na osnovi novih predpisov so se organizirale tudi šole, čeprav je bilo čutili na tem področju precej odlašanja. Šolski kolektivi so čakali na izid potrebnega zakona. Tako je tržiška občina ena redkih, ki je imela do predpisanega roka urejena nova samoupravna razmerja v gospodarstvu in v šolstvu.

Nekaj več težav, vsaj tako meni občinski štab za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, bo na ustanovah posebnega družbenega pomena: Delavska univerza, knjižnica in lokalni radio. Predpisi zahtevajo, da morajo biti v ustanovi ali obratu, ki se želi organizirati kot samostojna organizacija združenega dela, najmanj štirje zaposleni. V primerih Delavske univerze, knjižnice in radia pa ta pogoj ni izpolnjen.

Kljub temu v Tržiču upajo, da bodo prebrodili tudi to težavo.

Štab nadalje ugotavlja, da so samoupravni sporazumi dobri tudi po vsebini in da je upoštevano bistvo ustavnih dopolnil ter delegatska razmerja. V prihodnjih dveh mesecih, ko poteče rok za oblikovanje po ustavnih dopolnilih, bo štab ocenjeval to plat samoupravnih sporazumov. Še posebej bo skrbel, da bodo v 60 dneh izdelani tudi statuti delovnih organizacij. Kdor v predpisanem roku tega pogoja ne bo izpolnil, ne bo mogel biti vpisan v register organizacij pri pristojnem gospodarskem sodišču. V tem primeru grozi postopek za likvidacijo.

Sekretarji so na četrtkovem posvetovanju menili, da bi morali s problematiko ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela in uresničevanjem ustavnih dopolnil še bolj seznanjati družbenopolitične delavce po tovarnah in ustanovah in ne le ljudi, ki so po strokovni plati odgovorni za to področje. V občini je bila vrsta predavanj (nekatera niso bila najbolj obiskana), precej pa jih je bilo tudi na ravni republike, ki pa so bila po mnenju udeležencev posvetovanja predraga. Cenejša in večkrat nič manj kvalitetna so predavanja, organizirana v občini. Ker so bili potrebni obrazci za vpis v sodni register prepozno izdani in so delovne organizacije večkrat kasnile brez svoje krivde, so v Tržiču zahtevali, da je treba krivce pozvati na odgovornost.

J. Košnjek

Veletrgovina Špecerija Bled bo v petek ob 16. uri v Finžgarjevi ulici v Lescah odprla novo samopostrežno trgovino z bifejem.

Letošnji načrti Špecerije Bled

Po nepopolnih podatkih bo Veletrgovina Špecerija Bled, kjer je zaposlenih 230 delavcev in 30 vajencev, minulo poslovno leto končala ugodno. Menijo, da bo k temu precej pripomogla dobra lanska turistična sezona. Ko so konec minulega leta uskladili samoupravno organiziranost podjetja z ustavnimi dopolnili in izvolili nov delavski svet, pa so hkrati razpravljali o načrtih za leto.

Novi delavski svet pod vodstvom Mira Prešerna je ugotovil, da je treba letošnjo investicijsko dejavnost podjetja skrbno preučiti in prilagoditi razmeram, v katerih je trenutno trgovina. Le-te so manj ugodne, vsaj kar zadeva sklade, kot so bile pred leti. Delavski svet je sklenil, da bodo letos zgradili samopostrežno trgovino poleg gasilskega doma v Gorjah. V radovljški Klavnici bodo nabavili

stroje za pakirnico, obnovili bodo vozni park in več manjših trgovin. Razen tega bo Špecerija sodelovala pri projektiranju trgovsko-turističnega centra na Bledu, nadalje pri izgradnji žičnic na Vršču in pri izgradnji infrastrukturnih objektov za turizem na Bledu. O slednjem so že podpisali sporazum in se vključili v interesno skupnost.

Tako kot doslej bodo v podjetju še posebej skrbeli za izobraževanje delavcev. Trenutno imajo 30 vajencev, na srednjih in strokovnih šolah študira 15 članov kolektiva, na višjih pa 4. Razen tega bodo že v bližnji prihodnosti organizirali poseben seminar za na novo izvoljene člane samoupravnih organov, kjer se bodo leti seznanili z organizacijo in poslovanjem podjetja.

V podjetju so že zdaj posvečali precejšnjo skrb rekreaciji in družbeni dejavnosti. Tako je sindikat lani organiziral več izletov in letovanj na morju. S temi oblikami bodo nadaljevali tudi letos in že v zimskih mesecih pripravili tudi smučarska tekmovanja. Tako kot doslej pa bodo skrbeli tudi za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih.

A. Zalar

Uvoz spet večji od izvoza

Lanski december je bil dokaj ugoden za prodajo na tujem trgu, hkrati pa je prinesel tudi povečanje uvoza. Iz Jugoslavije smo izvozili za 5,05 milijarde dinarjev blaga, kar je za 24 odstotkov več kot leto prej in za 6 odstotkov več kot novembra. Iz Slovenije smo prodali prek meje lani decembra za 1,06 milijarde dinarjev, kar je za 40 odstotkov več kot decembra 1972 in za 13 odstotkov več kot novembra lani.

Decembra smo uvozili v Jugoslavijo za 8,23 milijarde dinarjev blaga, kar je kar za 47 odstotkov več kot decembra 1972 ter za 8 odstotkov več kot novembra. V Sloveniji smo decembra kupili v tujini za 1,58 milijarde dinarjev surovin in izdelkov. To je za 28 odstotkov več kot leto prej in za 8 odstotkov več kot novembra lani.

Lani smo iz Jugoslavije izvozili za 48,49 milijarde dinarjev blaga ali za 27 odstotkov več kot leta 1972. Vred-

nost lanskega uvoza pa je znašala 76,69 milijarde dinarjev in se je v primerjavi z letom prej povečala kar za 40 odstotkov. To pomeni, da znaša lanski zunanjetrgovinski primanjkljaj Jugoslavije 28,19 milijarde dinarjev in je za 11,36 milijarde ali za 67,5 odstotka večji kot je bil leta 1972.

Iz Slovenije smo lani izvozili za 9,45 milijarde dinarjev blaga ali za 30 odstotkov več kot leta 1972. V tujini pa smo kupili za 15,69 milijarde dinarjev izdelkov, polizdelkov in surovin, kar je za 47 odstotkov več kot predlani. To pomeni, da je lanski zunanjetrgovinski primanjkljaj znašal 6,24 milijarde dinarjev in je bil kar za 79,2 odstotka večji kot leta 1972.

Enotna veterinarska služba na Gorenjskem

Delovna skupnost Veterinarske postaje Škofja Loka se je decembra odločila, da se spoji z drugimi veterinarskimi postajami na Gorenjskem in Veterinarsko živinorejskim zavodom Kranj v enotno organizacijo združenega dela Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske. Na zadnji seji je k sklepu dala soglasje tudi občinska skupščina, ki je ustanoviteljica Veterinarske postaje v Škofji Loki.

Združitev gorenjskih veterinarskih postaj v enotno organizacijo so

zahtevale vse večje potrebe po kadrovsko močni in dobro opremljeni službi, ki bo sposobna zatrei vsako kužno bolezen domačih živali in bo sposobna nadzorovati živila. Nadalje so naloge veterinarjev, da hitro pomagajo pri vseh boleznih in poškodbah živali, skrbijo za zdrav zarod in tudi čimtesneje sodelujejo z občinskimi kmetijskimi pospeševalnimi službami. Z združitvijo se bodo združila tudi sredstva in se bo lahko uvedla bolj enotna in boljša organizacija dela.

-lb

Posebna skrb izobraževanju

Iskra Železniki vloga znatna sredstva za izobraževanje

Kolektiv Iskre iz Železnikov ima že prek 1000 članov. Po številu zaposlenih spadajo med največje delovne organizacije v občini. Lani se je na novo zaposlilo 153 delavcev, podjetje pa je zapustilo 53 ljudi. 10 jih je odšlo k vojakom, 7 pa se jih je upokojilo. Odstotek fluktuacije delavcev je nizek in znaša komaj dobre 4 odstotke. Je med najnižjimi v občini. Vse to kaže, da imajo v tovarni urejene delovne razmere, dobro organizacijo dela in kar je nedvomno tudi velikega pomena — veliko vlagajo za stanovanjsko gradnjo. Samo v zadnjih nekaj letih so s posojili ali nakupi stanovanj pomagali do strehe prek 100 članom kolektiva.

Slabša slika se pokaže, če pogledamo kadrovsko strukturo. V zadnjih nekaj letih se je podjetje zelo hitro razvijalo. Zgradili so novo tovarno in odprli nove obrate. Za redno proizvodnjo na trakovih so potrebovali predvsem nekvalificirane delavce. Niso pa se hkrati z naraščanjem zaposlenosti in večanjem proizvodnje enakovredno razvijale tudi stro-

kovne službe. Ob zaključku leta je bilo v Iskri zaposlenih 12 delavcev z visoko šolo, 6 z višjo šolo, 72 s srednjo šolo, 19 delavcev je bilo visoko kvalificiranih in 131 kvalificiranih. Drugi pa so bili brez kvalifikacije. Če to povemo v odstotkih, je imelo 0,2 odstotka zaposlenih visoko šolo, 0,6 odstotka višjo šolo in 7,2 odstotka srednjo šolo. To je precej pod republikom povprečjem.

V Iskri se zavedajo, da bodo le z ustreznim številom strokovno izobraženih sodelavcev lahko napredovali in sledili sodobnim dosežkom tehnike, zato vlagajo velika sredstva za izobraževanje delavcev, kakor tudi za štipendiranje dijakov in študentov. Ob delu izredno študira 56 zaposlenih, in sicer 3 na visokih šolah, 15 na višjih šolah, 24 na srednjih in 14 na poklicnih. Štipendije Iskre iz Železnikov pa prejema 55 dijakov in študentov. 11 štipendij so podelili za študij na visokih šolah, 22 za študij na srednjih šolah in prav toliko učencem v gospodarstvu.

L. B.

Meso in mleko pod isto streho

Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka se je združilo z Ljubljanskimi mlekarnami

Vse bolj ostri pogoji gospodarjenja, konkurenca na trgu in ustvarjanje možnosti za hitrejši razvoj zahtevajo vse večje združevanje proizvodnje po panogah. Pred nekaj meseci smo bili priča pripravam na združitev selškega giganta Alpeša s Slovenijalesom, ob novem letu pa sta si segla v roke Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka in Ljubljanske mlekarnice. V okviru novega podjetja ima 400-članski škofjelovski kolektiv skupaj s tržiškim dve temeljni organizaciji združenega dela. V eno so se združili delavci v klavnici in predelovalnici mesa, v drugo pa kmetijsko posestvo v predelovalnici močnih krmil.

Za povezavo z Ljubljanskimi mlekarnami so se pri Kmetijskem gospodarstvu odločili, ker si obetajo na ta način večje možnosti za razvoj. Predvsem nameravajo po-

speševati bolj načrten razvoj družbene kmetijske proizvodnje na svojem področju. Več bodo vlagali v živinorejo in tako vzredili več pitane živine za zakol. Pospeševali bodo tudi proizvodnjo mleka.

Za uspešno rast živinorejske proizvodnje so velikega pomena tudi zadostna močna krmila. Kmetijsko gospodarstvo ima na Trati mešalnico močnih krmil, vendar je že zastarela in tudi zmožljivosti so premajhne, da bi lahko zadostili potrebam. Zato so se že ob združitvi delavci nove organizacije združenega dela odločili za skupno naložbo. V Škofji Loki bodo zgradili novo tovarno močnih krmil. Kasneje nameravajo zgraditi tudi farmo za rejno prašičev.

Združitev bo prinesla tudi druge koristi. Obetajo si jih predvsem v prodaji.

L. B.

Zastoj pri naložbah

Manjše naložbe v gospodarstvo, ki se pojavljajo v Tržiču, lahko že v bližnji prihodnosti ohromijo obetavno gospodarsko rast v preteklih letih — Naloge pri urejevanju cest, telefonskega omrežja in kanalizacije

Lanski gospodarski rezultati tržiške občine so ugodnejši od rezultatov v preteklih letih. Družbeni proizvod se je povečal za 26 odstotkov, podjetniška akumulacija za 31 odstotkov, osebni dohodki pa so bili lani višji za 23 odstotkov in so se skoraj izenačili z osebni dohodki v republiku. Za 16 odstotkov se je povečal tudi izvoz, lani pa je bila boljše tudi likvidnost tržiškega gospodarstva. Če upoštevamo, da se je zaposlenost le malenkostno povečala, je bil dosežen precejšen napredek tudi pri produktivnosti. V skladu z njeno rastjo so naraščali osebni dohodki, kar je v skladu s prizadevanji gospodarstva v tržiški občini in s programi, ki so bili sprejeti v začetku leta. Takšni, lahko bi dejali nadpovprečni gospodarski rezultati, so rezultat pretekle zelo intenzivne in pravilne investicijske politike. Gospodarska moč se je predvsem zaradi tega krepila in povečevala so se proizvodne zmogljivosti. Zato ima lahko zmanjšana investicijska dejavnost, s katero se sedaj srečuje tržiško gospodarstvo, lahko že v bližnji prihodnosti neugodne posledice.

Gospodarski rezultati in dosežki na drugih področjih vlivajo Tržičanom letos precejšnjo mero optimizma, čeprav pogoji gospodarjenja ne bodo milejši od lanskimi. Predvsem je treba računati na energetske krize, na pomanjkanje in podražitve surovin itd. Po mnenju predsednika skupščine občine Tržič bo zato poli-

tika prihodnjega družbenoekonomskega razvoja usmerjena predvsem v krepitvi samoupravljanja, poživitev gospodarske rasti, ustreznih delovnih rezultatov dela, povečani investicijski dejavnosti, boljši kadrovski politiki in sestavi ter zmanjševanju socialnih razlik. Nadalje bodo tržiška prizadevanja usmerjena k oblikovanju novega sistema financiranja družbenih dejavnosti, ohranitvi sedanje rasti stanovanjske gradnje in blokhi, ustreznemu financiranju splošne potrošnje ter uresničevanju programa negospodarskih investicij, ki omogočajo hitrejšo rast družbenega standarda zaposlenih.

Predvsem na področju, ki ga omenjamo kot zadnjega, je precej nerešenih vprašanj. Čeprav bosta letošnje novo prostorsko urejanje in urbanistično planiranje pokazala najosnovnejše rešitve, bodo ostale možnosti za odstranitev teh problemov z dnevnega reda vseeno manjši od potreb, ki vladajo na tem področju.

V mislih imamo dokončno ureditev cestnega omrežja v tržiški občini, predvsem cesto vpadnico iz ceste »pod gorami«, problem telefonskega omrežja in izgradnjo takšnega sistema kanalizacije, ki bi ustrezal vedno večjim zahtevam po ohranitvi zdravega človekovega okolja. Tržičani prav tako pričakujejo, da bo letos zgrajena nova avtobusna postaja ter začete priprave na gradnjo hotela in drugih spremljajočih objektov.

J. Košnjek

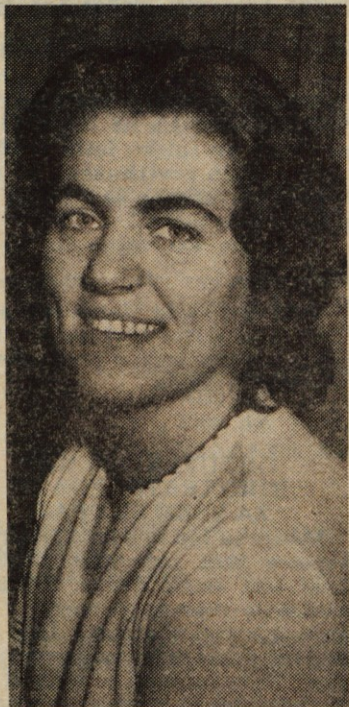
Prodaja na kredit narašča

V Mercatorjevih poslovalnicah v tržiški občini so dosegli lani v primerjavi z letom 1972 za 17 odstotkov večji promet, primerjava samo decembrskega prometa pa kaže, da je bil lanski promet za 19 odstotkov večji od decembrskega prometa leta 1972. Takšno povečanje gre predvsem na račun trgovine z živili. Vendar ti podatki ne pomenijo, da so prodali za toliko več blaga. Povečanje prometa gre predvsem na račun višjih cen, ki so lani dosegle marsikje tudi 20 odstotkov.

Prodaja tekstila se je zmanjšala. Ta dobrina, marsikje velja za kazalec rasti ali padanja družbenega standarda, je šla lani v promet približno tako kot leta 1971! Izjemno dobro je šla v promet oprema. Mercatorjeva TOZD Preskrba Tržič jo je prodala lani za 36 odstotkov več kot leta 1972. Precej jo je bilo kupljene na kredit. Tovrstna prodaja se je prav na račun dobrih trajnejše vrednosti povečala za 5 milijonov starih dinarjev. Pri Preskrbi ugotavljajo, da običajni decembrski popust ni dal večjih rezultatov.

-jk

Tudi škofjeloško šolstvo pesti pomanjkanje učiteljev

»Nizki osebni prejemki niso stimulativni in zato učiteljev vse bolj primanjkuje. Kako je v vaši občini?»

»Pomanjkanje učiteljev krepko občutimo tudi v naši občini. Pomagamo si s pogodbenimi namestitvami (od 189 učiteljev jih je lani delalo za določen čas kar 21, s tremi pa je bilo sklenjeno civilno pravno delovno razmerje), učenjem prek šolske obveznosti in z nameščanjem absolventov. Vse to pa še ni dovolj in sta dve učiteljski mesti letos ostali nezasedeni. Eno v Davči in eno v Železnikih. Nekoliko boljše kot na razredni, je na predmetni stopnji. Tu je pouk strokovno bolj zaseden kot v preteklih letih. To je nedvomno posledica načrtne štipendijske politike in velike podpore učiteljem, ki se odločajo za izredni študij.

Pri osebnih dohodkih pa smo v tekočem šolskem letu naredili korak naprej. Dohodek smo uspeli uskladiti s samoupravnim sporazumom. Vendar mora za ta višji dohodek učitelj poleg rednega dela prevzeti tudi nekaj obveznosti pri svobodnih dejavnostih učencev.

»Podaljšano bivanje učencev je bilo do nedavna v škofjeloški občini še v povojih. Letos pa gre na bolje.«

»Za slabo organizirano podaljšano bivanje otrok v šoli je bila v preteklih letih kriva predvsem prostorska stiska. V šoli Petra Kavčiča so lahko več oddelkov organizirali šele letos, ko so se višji razredi preselili v novo stavbo. Zanimanja za varstvo je v Škofji Loki zelo veliko, tako da vsem niti ustreči niso mogli. V Železnikih deluje en varstveni oddelk. V njem so predvsem učenci, ki se teže učijo.

Šola Cvetka Golarja je podaljšano bivanje organizirala v sodelovanju z vrtem, ki deluje pri šoli. Res podaljšano bivanje še ni doseglo takšne množičnosti kot v kranjski občini, vendar so začetni koraki narejeni in tudi prvi uspehi so že tu. Učni uspeh učencev, ki so bili preteklo šolsko leto v varstvu, se je občutno popravil.

»Pa smo pri najvažnejšem. Pri učnem uspehu. Kakšni so rezultati?»

»Ob koncu lanskega šolskega leta je obiskovalo osnovne šole v občini 4412 učencev. V višji razred jih je napredovalo 4270. Še pravi, da je bilo uspešnih 96,78 odstotka učencev. Najboljši učni uspeh so dosegli na osnovni šoli Petra Kavčiča v Škofji Loki, sledi ji šola Železniki, na tretjem mestu je šola Cvetka Golarja Škofja Loka, potem žirovska šola in na zadnjem mestu je šola Ivana Tavčarja v Gorenji vasi, kjer je bilo uspešnih 94,25 odstotka učencev. Na posebni osnovni šoli je napredovalo v višji razred 97,11 odstotka učencev.«

L. Bogataj

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v

Gorenjskem muzeju v Kranju

razpisuje prosto delovno mesto:

ravnatelja muzeja

Pogoji:

visoka strokovna izobrazba s področja muzejske dejavnosti, 5 let delovnih izkušenj, organizacijske sposobnosti ter družbenopolitične in moralne kvalitete.

Kandidati naj pošljejo prošnje z ustreznimi dokazili Komisiji za medsebojna razmerja delavcev v Gorenjskem muzeju v Kranju. Tavčarjeva 43 najkasneje 14 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Muzejsko društvo Škofja Loka širi svoje članstvo

Muzejsko društvo Škofja Loka, ena najbolj aktivnih kulturnih ustanov v občini, ki je lani, ob tisočletnici ozemlja, založilo celo vrsto knjig, posvečenih zanimivostim in posebnostim loškega območja, in ki že vrsto let izdaja zbornik Loški razgledi (zadnji so izšli pred nekaj dnevi), nenehno širi krog svojih članov. Zdaj jih je že okrog 800, vendar se pojavljajo vedno novi kandidati. Kaže, da pripadnost MD postaja nekakšen simboličen izraz navezanosti na Škofjo Loko. Zlasti so zanimive ugotovitve o starostni strukturi dru-

štva; delež mlajših, po vojni rojenih občanov namreč počasi, a zanesljivo raste, kar je pravzaprav presenetljivo. Manj razveseljuje pa so podatki o tem, s kolikimi osebami je v Muzejskem društvu zastopana posamezna delovna organizacija oziroma kolektiv. Medtem ko je, recimo, vanj včlanjenih kar 84 odstotkov zaposlenih v organih občinske skupščine, so pedagogi, torej učitelji in profesorji, od katerih običajno pričakujemo živahno sodelovanje v kulturniških prizadevanjih določene regije, zelo redek pojav. (-ig)

Koncert Sabire Hajdarevič, Blagoja Orozoviča in Marjana Lipovška

Na koncertu, ki je bil v sredo, 9. januarja, sta nastopila Blagoje Orozovič in Sabira Hajdarevič, ki po- učujeta na glasbeni šoli v Kranju. Mezzosopranistka Hajdarevičeva si je izbrala za ta nastop španske pesmi v predelavi Montesalvatgeja. Podala je izbor šestih pesmi iz zbirke Canciones para ninos, ki smo jih v Kranju prvič slišali. Komponist je vzel za osnovo stare španske kancone in jim dal novo obliko in harmonijo. Obdržal je španski duh in temperament. Pesmi učinkujejo zelo moderno zlasti v harmonskem pogledu. Pevka je pela v španščini in s tem malce odprla vpogled v špansko umetno glasbo, ki ji je osnova folklor. Klavirski part je pisan izvirno; je prava poslastica za pianista. Škoda, da pianino, ki je bil ta večer celo pokvarjen, ne ustreza koncertni dejavnosti in tako pianist Marjan Lipovšek ni mogel docela predstaviti svojih izvrstnih pianističnih sposobnosti.

Klarinetist Orozovič je najprej zaigral Webrov Concertino za klarinet, op. 26. To delo sodi v železni repertoar vsakega koncertanta, saj v njem lahko pokaže mnogo tehnične znanja in izkoristi vse barve

instrumenta. Skladba je prijetno iz- zvenela, koncertant se je na koncert resno pripravil. Kot drugo točko sporeda smo slišali Cahusacove Varijacije na arijo iz pokrajine d'oc. Čeprav je skladatelj sodobnik, je kompozicija pisana skoraj standardno, ima pa zelo lep uvod za solo klarinet. Podoben vtis je zapustila zadnja kompozicija H. Rabauda. Solo za konkurz op. 10 je skladba, ki je bila napisana za tekmovalce klarinetistov v Parizu. Izkorišča vse klarinetove registre in tehnične prijeme, učinkuje prijetno in je lepo zaključila koncert, ki je bil toplo sprejet in dobro obiskan.

L. Kunst-Dolgan

Tisočletnica na fotografijah

Društvo likovnih oblikovalcev Slovenije in Loški muzej Škofja Loka pripravljata razstavo fotografij na temo »Škofja Loka ob 1000- letnici«. Posvečena je letošnjemu prazniku komune, odprli pa jo bodo v petek, 18. januarja ob 17. uri v grajski galeriji.

Knjiga je bolj doma na kmetih

Kolektiv Prešernove družbe se trudi najti pot do najmočnejše skupine bralcev — do delavcev

Kmetje berejo več in pogosteje kot delavci; med njimi je precej več ljubiteljev kvalitetnih knjig kakor med ljudmi drugih poklicev, zlasti med industrijskim proletariatom. To sta samo dve od številnih zanimivih ugotovitev, ki so nam jih na nedavni novinarski konferenci v ljubljanskem Klubu poslancev posredovali predstavniki Prešernove družbe, ene najuglednejših slovenskih založniških hiš. Vodstvo ustanove — predseduje mu profesor Boris Zihert — se je najdlje pomudilo pri letošnji redni zbirki, o kateri smo v Glasu že podrobno pisali, ter pri načrtih za prihodnost.

Ni naključje, da prej omenjena zbirka šestih del stane le 55 dinarjev, torej manj kot so običajne malo- prodajne cene enega samega izvoda vsebinsko in kvantitativno podobnih zvezkov. Po zaslugi različnih podpornikov, predvsem Kulturne skupnosti SRS, je dostopna najširšim slojem občanov, tudi onim z razme- roma skromnimi družinskimi pra- računi. Prav slednje pa predstavlja učinkovito orodje v rokah uredni- škega odbora, ki želi pritegniti nove naročnike in se bolj približati delov- nim ljudem. Rad bi zvišal naklade in spremenil neugodno strukturo bral- cev, razvidno iz uvodoma zapisanega dejstva, da so kmetje bolj naklonje- ni dobri literaturi kakor državljani, zaposleni v tovarnah, ob strojih, na gradbiščih...

Naslednja pomembna pridobitev, ki naj bi odgovornim pomagala ure- sničiti zastavljene si cilje ter družbo rešiti »capljanja na mestu« (čeprav je krog prijateljev PD v preteklosti dosegel celo spoštljivo število 60.000, zdaj že nekaj let stagnira in ne pre- sega 25.000 naslovnikov), so aktivni zaupniki oziroma poverjenikov v posameznih občinah. Le-ti obisku- jejo kolektive ter njihove člane ne- posredno seznanjajo z bogato bero povesti, romanov, praktičnih pri- ročnikov in poljudno-znanstvenih beril, kakršnih drugi založniki pona- vadi ne tiskajo. Zaupniki svoj posel opravljajo brezplačno. Sploh mora- mo poudariti, da je volonterstvo osrednja značilnost prešernovcev.

Tretji pomemben element »osva- janja« javnosti je skrbno pretehtana repertoarna politika oziroma izbor čtiv, ki v sebi združujejo značilnosti kakovostnih, a hkrati popularnih tekstov, konkurenčnih škodljivemu šundu in stripom, in ki so razumna kombinacija domačih in tujih avtor- jev. Urednik redne zbirke Miško Kranjec, urednica priljubljene Ljud- ske knjige Mira Mihelič in urednik revije Obzornik Tone Fajfar opozar- jajo, da je tem zahtevam prirojen tudi program za leto 1974. Koledar '75 bo v pretežni meri posvečen 30-letnici osvoboditve. Kar zadeva beletristiko, sta v seznam uvrščena izvirni roman Janeza Švajncerja Ko- človek zori ter povest Ugaslo ognji- šče, ki prihaja izpod peresa Toneta Svetine. Lepo ju obetajo dopolniti

Spomini na Lenina, v katerih Na- dežda Konstantinova Krupskaja, soproga Vladimirja Iljiča, zelo pro- ničljivo in osebno prizadeto prikaže lik velikega misleca in očeta oktobr- ske revolucije. Nič manjše pozornos- ti ne zasluži skupek najzlahtnejših slovenskih narodnih pesmi, združe- nih v knjigi Mlada Breda. Mursko- pa bo vesel poučnega priročnika dr. Frančiška Smerduja Rastline in naše zdravje, saj v sodobni medicini zdravilnim zeliščem ugled skokoma raste.

Šest napovedanih prevodov v kolekciji Ljudske knjige 74 odraža stremljenje po uravnoteženem po- seganju v rusko, francosko, nemško, angleško in ameriško književnost; vsako zastopa eden od velikih sedanjih ali prejšnjih generacij pis- cev. Kdor daje prednost klasičnim, bo našel zadoščenje ob Gogoljevih Zgodbah s pristave in Balzacovi Vojvodini de Langeais, medtem ko pristaešim modernim pripovednikov PD ponuja Greenovo Potovanje z mojo teto, Herlihyjevega Polnočne- ga kavboja (ki je bil predloga sijaj- nemu istoimenskemu filmu), C. Wolfowe Premišljanje o Christi T. ter napeto Avelinovo kriminalko Mačje oko.

I. Guzelj

GLAS 5

Sreda, 16. januarja 1974

Prešernovo gledališče gostuje v Trzinu

Program gostovanj tujih gledaliških hiš v Trzinu poteka brez zastojev. V dvorani Cankarjevega doma je v letošnji sezoni že dvakrat gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane. V petek, 18. januarja, bo v Trzinu gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s Povšetovo dramatizacijo romana Toneta Svetine Ukana. Predstavi bosta ob 17. in 20. uri.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Trzin se že dogovarja o gostovanju Slovenskega tržaškega gledališča iz Trsta. Tržačani naj bi se 10. februarja predstavili s Kaplanom Martinom Cedermacem. Marca bodo na odru v Cankarjevem domu spet nastopili domači igralci, ki se že pripravljajo na uprizoritev veseligrice Cvetje hvaležno odklanjamo. Aprila naj bi bila gostovanja tujih gledališč v Trzinu končana. Igralci Mestnega gledališča iz Ljubljane bodo zaigrali Raztrganca Mateja Bora in s tem prispevali tudi k praznovanju 27. aprila in 1. maja.

-jk

Odslej članstvo v knjižnicah

Na zadnji seji delovne skupnosti matične knjižnice A. T. Linhart v Radovljici, ki so se je udeležili tudi knjižničarji iz vseh krajevnih knjižnic v občini, so sprejeli nov poslovnik o dejavnosti. Odslej bodo bralci namesto vsakokratnega plačevanja izposojenih knjig lahko enkrat na leto plačali članarino in si potem čez leto sposodili neomejeno število knjig. Članarina znaša za odrasle v knjižnicah na Bledu, v Lescu in v Radovljici 30 dinarjev, v vseh drugih krajevnih knjižnicah pa 20 dinarjev. Članarina za učence je 5 dinarjev. Celoletno naročnino je moč plačati v dveh obrokih. Še naprej pa bodo bralci, ki ne bodo želeli postati člani knjižnice, izposojali knjige po isti ceni kot doslej.

V matični knjižnici bodo v kratkem ustanovili tudi nov oddelk vojno-poljudne in vojaško-strokovne literature. Po teh knjigah naj bi segali predvsem rezervni vojaški starešine in seveda tisti občani, ki se zanimajo za vojaško tematiko. Pogoji za izpo- sojanje teh knjig bodo enaki kot za druge knjige.

JR

Koncert orkestra RTV in ansambla »da camera«

V Kranju bo v petek, 18. januarja, ob 11.30 v dvorani kina Center kon- cert simfoničnega orkestra Radio- televizija Ljubljana. Pod vodstvom dirigenta Sama Hubada do orkester izvajal dela Gioacchina Rossinija; Tatinska sraka, Carla Maria von Weberja; Concertino za klarinet — solist Alojz Zupan — in Ludwiga van Beethovna; 1. somfonijo v c-duru, op. 21.

Ker je koncert simfoničnega orke- stra RTV Ljubljana predvsem na- menjen šolski mladini, je ob času, ki

je za šolsko mladino najbolj prime- ren. Drugim ljubiteljem simfonične glasbe so vstopnice na voljo v pred- prodaji na Glasbeni šoli.

Ob 18. uri bo ob otvoritvi razstave slik koroškega slikarja Gustava Ja- nuša v galeriji Prešernove hiše izva- jal koncertni program ansambl »da camera«, v katerem igrajo: Jože Po- gačnik; flavta, Božo Mihelič; viola, Mile Kosi; viola in Edi Majaron; violončelo. Koncert prireja Koncert- na poslovalnica Kranj.

-ar

Upokojeenci brez pokojnin

Včasih bi bilo najbolje, da bi človek po 40 letih dela takoj odšel na pokopališče

Bilo je pred 29. novembrom lani, ko so v večini delovnih organizacij tako ali drugače proslavili 30-letnico rojstva nove republike. Ponekod so na slovesnost povabili tudi nekdanje — upokojene člane kolektiva, jih pogostili in obdarili.

Razpoložena, nasmejana, zdravega videza je prišla ta dan v podjetje tudi Marija. Dobro tri mesece pred tem je šla v pokoj. Nekdanja vsakodnevna vez med njo in ostalimi člani se še ni razrahljala. Vsak posebej ji je stisnil roko, jo poprašal po zdravju, po počutju, zdaj ko je v pokoji, in pogovor je hitro stekel o delu, življenju, dogodkih pred letom in več, ko so bili še vsi skupaj.

Marija je bila srečna; saj je bila spet z vsemi, ki jih je prej vsak dan

srečevala, se družno z njimi ubadala s takšnimi in drugačnimi problemi in tako kot sleherni član po svojih močeh prispevala za razvoj podjetja in za lepši jutri.

»Kako kaj shajaš s pokojnino?« jo je nekdo nagovoril.

»Trenutno bolj težko, ker je še nisem dobila. Na srečo sem ob odhodu dobila tri poprečne mesečne plače, tako kot vsakomur pripada po pravilniku. In vsa sreča, da sem poročena in da mi mož zasluzi. Drugače ne vem, kako bi šlo. No in tehle nekaj tisočakov, ki smo jih danes dobili vsi upokojeenci ob prazniku, mi bo tudi zelo prav prišlo.«

Tako mlajši kot nekateri starejši sobesedniki niso mogli razumeti, da po dobrih treh mesecih, ko greš v pokoj, še vedno ne dobiš prve pokojnine. Normalno bi bilo, da si prejšnji mesec dobil še plačo, naslednji mesec pa da dobiš pokojnino. Tiste tri mesečne plače, ki jih dobiš ob odhodu iz podjetja, najbrž ne bi smele biti za to, da se boš lahko preživel do prve pokojnine, marveč nekakšen delež za delo in trud, ki si ga vlagal desetletja.

»Tudi jaz sem tako mislila, dokler se nisem začela pripravljati na odhod. Pa so me drugi pravočasno seznanili z izkušnjami in mi svetovali, naj shranim vsak dinar za tiste suhe mesece po odhodu v pokoj... Res je zelo mučno, da se moraš po toliko in toliko letih, ko si vsak mesec dobil osebni dohodek, nenadoma spet navaditi, da boš nekaj mesecev brez. Včasih si mislim: 'Trideset let in več sem delala in življenje ni bilo ravno radodarno z

mano. Veselila sem se upokojitve, ko se bom lahko oddahnila. Veselila občutka, da bom zaživela v miru. Pa ni tako. Človek se mora po toliko letih različnih življenjskih preizkušanj, ko stopi v pokoj, srečati s še eno, za marsikoga zelo težko.«

Sicer pa vse mine in bo tudi to.«

Pred dnevi sem Marijo spet srečal. Zdaj je že dobre štiri mesece, odkar je šla v pokoj, vendar prve pokojnine še vedno ni dobila.

OBČUTEK: »NEKAJ BIROKRATSKEGA JE ZA VSEM SKUPAJ«

Marija ta hip ni edini primer upokojenca brez pokojnine. V Škofji Loki sem srečal Ivana. Njemu je prenehalo delovno razmerje v podjetju v začetku avgusta lani. Tudi on pred dnevi še ni dobil prve pokojnine. Rade volje mi je razložil celoten postopek in prizadevanje upokojenca, da bi čimprej dobil prvo zaslužno pokojnino.

»Ne morem trditi, vendar človek dobi občutek, da je nekaj birokratskega za vsem skupaj. Prvo pravilo slehernega zavarovanca, ki bo šel v pokoj, je, da pravočasno uredi vse potrebno glede delovne dobe (redno delovno razmerje, posebna doba, internacija, sodelovanje v NOB in podobno). Jaz sem začel te stvari urejati tri leta prej in sem na dan odhoda iz podjetja imel vse urejeno oziroma mi ni bilo treba več iskati nobenih dodatnih pojasnil ali dokumentov.«

»Zakaj oziroma kje se potem zatakne?«

»Ko zavarovanec doseže soglasje na zavodu, se začne postopek. Ta, se mi zdi, poteka včasih zelo počasi. Do prve enomesečne zamude pride včasih že v podjetju. Če je izplačilni dan recimo sredi meseca (in v mojem primeru je bilo tako), v pokoj pa greš 10. v mesecu, potem dobiš 15. plačo, naslednji mesec 15. pa osebni dohodek za preostalih 10 dni v prejšnjem mesecu. In šele po zadnjem izplačilu dohodka podjetje obvesti zavod za socialno zavarovanje, da si šel v pokoj. Več kot mesec dni je tako naokrog.

Dober mesec po odhodu iz podjetja sem se septembra oglasil na socialnem zavarovanju, kjer smo takoj uskladili vse podatke. Povedali so mi, da bom čez kakšen mesec, če bo vse posreči, že dobil odločbo. In res sem jo dobil. Vendar sta tako minila že dva meseca od mojega odhoda iz podjetja.«

»In zakaj so na socialnem zavarovanju potrebovali en mesec?«

»Ne vem. Ne poznam njihovega načina dela, vendar je menda to zelo kratek rok. Kratek najbrž za službo, ne pa za tistega, ki čaka na pokojnino.

Vendar kopijo moje odločbe morajo potem dobiti še direkcija za izplačevanje pokojnin v Ljubljani, področni zdravstveni dom in podjetje. Vsi ti so dobili kopije šele nekako 14 dni po tem, ko sem jo dobil jaz. Zakaj tako pozno, mi ni jasno. Teden dni za tem, ko sem dobil odločbo, sem zvedel od referenta v Ljubljani, da je on še nima. Takoj sem posređoval na kranjskem zavodu, kjer so mi povedali, da imajo veliko dela in da bodo kopijo takoj poslali v Ljubljano. Pa grem čez teden dni spet v Ljubljano in zvem na direkco, da referent še vedno nima moje kopije. O, iz Kranja je prišla, samo na vložišču je. Z vložišča do referenta (vse skupaj pa je menda v isti stavbi!) pa traja dostava kopije od 3 do 14 dni, so mi povedali. Takrat sem se razjezil in rekel, da se bom obrnil na 'poznane' in da jim bom povedal, kakšen odnos je to. Bil sem namreč že tretji mesec brez pokojnine. Potem so mi obljubili, da bodo vse skupaj pokrenili. Jaz pa sem vseeno dobil občutek, da se tisti referent ne razume najbolje s 'frajlo' na vložišču in da zato toliko časa 'romajo' kopije odločbo do njega.

»Kdaj pa ste potem pričakovali prvo pokojnino?«

»Konec novembra sem zvedel, da je referent dobil mojo kopijo. Vendar gre ta odločba nato še v določeno preverjanje, nakar odpošljejo banki nalog za izplačilo pokojnine. Menda pa mora biti nalog v banki najmanj 10 dni pred izplačilom pokojnin, torej okrog 20. v mesecu za naslednji mesec. Povedali so mi, da lahko pričakujem prvo izplačilo pokojnine sredi decembra. Dobro štiri mesece po tem, ko sem zapustil podjetje. Pravijo, da je to zelo hitro, čeprav sem imel pri odhodu iz podjetja glede delovne dobe vse urejeno.«

No, kot rečeno, Ivan sredi decembra ni dobil obljubljenih prve pokojnine. Tudi pred dnevi, ko je minil že peti mesec, je še ni imel.

Poznam nekoga, ki pred odhodom v pokoj ni ničesar pokrenil glede svoje delovne dobe. Menil je, da bodo to pristojne službe že same uredile. Res so uredile, vendar pokojnino je možakar dobil šele po 21 mesecih. In do takrat? Je pač živel kot vedel in znal. Marsikaj je v našem pokojninskem in socialno-zdravstvenem sistemu veliko bolje urejeno kot drugje. Toda med šibkimi točkami je nedvomno obdobje od odhoda v pokoj pa do dne, ko zavarovanec dobi prvo izplačilo pokojnine. Računati mora s tem, da bo 4 do 6 mesecev moral živeti od prihrankov ali kako drugače. (2) Kako drugače, ne vem. Ivan mi je rekel: »Veš, pridejo težki trenutki, ko se ti zazdi, da bi bilo najbolje, da bi po 40 letih dela takoj odšel v zaslužni pokoj na pokopališče.«

A. Žalar

Zakaj pa ne v vojaško šolo?

Tudi Ljubljana bo dobila vojaško gimnazijo — Velika izbira poklicev — Številne ugodnosti za dijake in gojence

Le še dober mesec (15. februar) je do izteka razpisa Zveznega sekretariata za narodno obrambo za sprejem v vojaške gimnazije in srednje vojaške šole za leto 1974. Ker smo o štipendijah in številnih drugih ugodnostih, ki jih slušatelji teh šol uživajo, pisali že v eni od oktobrskih števil, bomo tokrat raje spregovorili o posameznih šolah, na katerih se bodo fantje lahko usposobili za vojaški poklic, in o nekaterih pogojih, ki se v razpisu zahtevajo od kandidatov. Takoj je treba povedati, da med slovenskimi mladeniči ni čutiti ravno pretiranega zanimanja in navdušenja za vpis na tovrstne šole. Za to je najbrž delno krivo slabo poznavanje samih poklicev, do katerih se lahko pride z obiskovanjem teh »hramov učenosti«, po drugi strani pa tudi naravnost »smešni« zadržki.

Bodoči »strategi«, ki bi želeli obiskovati gimnazijo, se trenutno lahko odločajo med **letalsko gimnazijo »Maršal Tito« v Mostarju ter vojaškimi gimnazijami »Bratstvo in enotnost« v Beogradu, »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu**, že prihodnje jesen pa bo prve diake sprejela tudi gimnazija **»Franc Rozman-Stane« v Ljubljani**, ki je sicer formalno že ustanovljena, oddelek pa je trenutno v sklopu mošćanske gimnazije. Vse vojaške gimnazije so prirodoslovno-matematične smeri, dijaki, ki jo uspešno končajo, imajo odprto pot na visoke vojaške šole — vojaške akademije. Gojenci gimnazij v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani imajo možnost študija na vojaških akademijah kopenske vojske, dijaki mostarske gimnazije pa se usposabljaajo za potrebe vojnega letalstva in protiletalske obrambe. Gojenci internata **»Franc Rozman-Stane« v Ljubljani**, ta bo, mimogrede povedano, eden najlepših v Jugoslaviji (njegova otvoritev bo že februarja), pa bodo do septembra 1975. leta, ko bo v bližini nove Ekonomske fakultete za Bežigradom, le streljaj od internata, zrasla moderna gimnazijska stavba, obiskovali gimnazije prirodoslovno-matematične smeri v mestu. Takoj je treba dodati, da imajo že zdaj v internatu enake pravice in dolžnosti kot gojenci ostalih vojaških gimnazij.

Srednje vojaške šole spadajo v rang srednjih strokovnih šol. V njih se izobražujejo ter strokovno izpopolnjuje vojaški kader, ki se potem med službo prekvalificira za delo na ustreznih delovnih mestih in dolžnostih v oboroženih silah. Dijakom, ki uspešno končajo srednjo vojaško šolo, se priznava srednješolska izobrazba, oziroma srednja vojaško

strokovna izobrazba v oboroženih silah in imajo torej možnost, da nadaljujejo študij na ustreznih vojaških šolah — vojaških akademijah — ali civilnih visokih šolah — fakultetah.

Pa pogledjmo med katerimi srednjimi vojaškimi šolami kandidati lahko izbirajo.

Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu usposablja vojaške tehnike za potrebe pehote, zemeljske artilerije, oklepnih enot, protiletalske obrambe in inženirije. V četrtem letniku dijaki odidejo na strokovno prakso v posebne oddelke te šole v Zadar, Karlovac, Banjaluko ali pa ostanejo kar v Sarajevu.

V Srednji tehniški vojaški šoli KoV v Zagrebu se dijaki šolajo na raznih oddelkih za potrebe kopenske vojske. Pri odločanju za smer v drugem letniku se, kot na vseh ostalih vojaških šolah, predvsem upošteva želja slušatelja, njegova nagnjenja in na koncu koncev tudi potrebe armade. In še možne smeri študija? Srednješolci se lahko odločajo med strojništvom (mototehnika, orožništvo), elektrotehniko (raketska tehnika, telekomunikacije, elektroenergetika), tehnologijo (pirotehnika), prometom in zvezami (radioteleprinter-ska, radiorelejni in telefonski telegrafski smeri).

Letalsko tehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu pri Sarajevu je srednja strokovna šola, v kateri se šolajo vojaški tehniki različnih smeri in profilov za potrebe vojnega letalstva. Diploma, dobljena na tej šoli, ustreza diplomam civilne srednje tehnične šole. Dijaki se v drugem letniku po želji lahko odločijo za študij na oddelku za strojništvo, elektrotehniko, elektronsko tehniko in telekomunikacije, seveda pa ima vsaka od teh smeri še posebne specialne usmeritve.

Na Mornariški srednji tehniški vojaški šoli v Pulju si dijaki pridobijo srednjo strokovno izobrazbo in naziv vojaškega tehnika na oddelkih za strojništvo, elektroniko in elektriko.

O Intendantski srednji vojaški šoli v Sarajevu velja povedati le to, da skrbi za šolanje aktivnih podoficirjev in kvalificiranih kuharjev.

Za srednjo Glasbeno šolo v Zemunu letos uradnega razpisa ni. Treba pa je vseeno povedati, da je enake stopnje kot so vse civilne srednje glasbene šole, čemur je prilagojen tudi učni program. Šola je štiriletna, v njej pa se šolajo vojaški glasbeniki, ki kasneje dobijo zaposlitev v vojaških orkestrih.

Kot je že omenjeno, po uspešnem končanem šolanju na eni od prej naštetih srednjih šol, vsi maturanti dobijo naziv »vojaški tehnik« z oznako ustrezne smeri, poleg tega pa še čin aktivnega vodnika kopenske vojske, vojnega letalstva ali vojne mornarice. Izjema so le dijaki srednje glasbene šole, ki po končanem šolanju dobijo naziv vojaškega uslužbenca IX. razreda. Gojenci vojaških srednjih šol, ki končajo šolanje z odličnim uspehom, lahko takoj konkurirajo za sprejem na vojaško akademijo ustreznega rodu. Prav dobri ali dobri gojenci pa morajo preživeti določen čas kot aktivni podoficirji v enoti, kasneje pa se tudi lahko prijavijo za šolanje na akademiji, seveda pod pogoji, ki se predpišejo za vsako leto posebej.

Seveda pa bodo vse podrobnejše napotke fantje, ki so se odločili za šolanje na eni od vojaških šol, dobili pri občinskem upravnem organu za narodno obrambo v svoji občini. Pričakovati je, da bo odziv na podobne razpise v prihodnje boljši, saj je jasno, da bi bilo nekatere predhodke, kot, denimo, tega, da Slovenci »nismo za vojaško službo«, treba čimprej izkoreniniti.

J. Govekar

Pojasnilo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS, podružnice Kranj

Zahtevke za priznanje vseh vrst pokojnin rešujejo referenti po prispelosti in številkah. Zahtevki, v katerih zavarovanec postavi datum upokojitve z dnem prenehanja delovnega razmerja, to pa je prenehalo pred vložitvijo zahtevka, imajo prednost pri reševanju pred ostalimi. Če so zahtevki popolni, to je z vsemi prilogi, potrebnimi za odmero pokojnine, je lahko zahtevek rešen v zelo kratkem času, to je še pred zakonitim rokom dveh mesecev. Zahtevki, ki pa niso popolni, pa se rešujejo dlje časa. Na primer: zavarovanec je v zadnjem obdobju od 1. 1. 1966 — iz tega obdobja se všteva osebni dohodek — bil zaposlen pri različnih organizacijah združenega dela pri nas ali celo v drugih republikah — taki primeri zahtevajo za reševanje neprimerno več časa. Zahtevki za invalidsko upokojitve pa so odvisni od tega, koliko je tak zahtevek tudi medicinsko dokumentiran z vsemi potrebnimi izvidi, ki pa ne smejo biti starejši od šestih mesecev. Neštetokrat pa je v postopku ugotovljeno, še preden je zavarovanec pozvan na komisijo, da niso izpolnjeni zakoniti pogoji za priznanje pravice, ker zavarovanec ne izpolnjuje pogojev delovne in zavarovalne pokojninske dobe ali pa ne izpolnjuje ustrezne gostote 40 mesecev zaposlitve v zadnjih 5 letih ali 80 mesecev v zadnjih 10 letih zaposlitve. V takem primeru služba za krajši čas zadrži rešitev zahtevka ali pa invalidska komisija ugotovi, da zdravljenje še ni končano.

Kadar so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice šele v bodočnosti — zavarovanci včasih vložijo zahtevek tudi več mesecev pred dnem, ko izpolnijo zakonite pogoje — se ravna spet drugače. V takih primerih referent lahko samo dopolni zahtevek glede delovne, posebne dobe, vendar zahtevka ni mogoče rešiti,

dokler ni izpolnjen zakoniti pogoj starosti in pokojninske dobe in gostote v določenem obdobju. Ko so izpolnjeni navedeni pogoji, mora referent v postopku prejeti še višino osebnega dohodka do tega datuma in običajno tudi osnovo za čas, ko je bil zavarovanec v bolniškem staležu.

Poleg vsega navedenega pa je neštetokrat problem tudi bolezen referentov, še posebej pa spremembe predpisov. Le v ilustracijo: ZPZ iz leta 1957 je doživel 11 novel, poleg tega pa še vrsto drugih sklepov. Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju iz leta 1964 pa 9 novel in letno poprečno še po 6 do 7 sklepov. Zelo pogosto se zgodi, da služba še ni končala dela po enih spremembah, ko je sprejeta že druga sprememba. To pa vsakogar povzroča zastoj v rednem postopku za odmero pravice do pokojnine.

Pojavlja pa se še ena ovira — to je obračun odločbe in prvo nakazilo pokojnine po izdaji odločbe. Za obračun odločbe služba potrebuje od 20 do 40 dni po izdaji odločbe. Od 1. 7. 1973 nakazuje vse vrste pokojnin Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, direkcija v Ljubljani. Na to poslovanje pa naša služba običajno nima nobena vpliva. Vsekakor pa skušamo s pismenimi in telefonskimi stiki pospešiti kar najhitrejši obračun in nakazilo pokojnin.

To so problemi, ki se pojavljajo od vložitve zahtevka do prvega nakazila pokojnine. Vse prizadete prosimo za razumevanje in prosimo, da nas o vseh težavah sproti obveščate, saj bomo poskušali posredovati v korist prizadetega zavarovanca.

Razpis VI. festivala domače zabavne glasbe

Festival bo 30. in 31. avgusta ter 1. septembra 1974 v Ptuj. Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Na festivalu lahko sodelujejo domači zabavni ansambli iz Slovenije in zamejstva.
2. Vsak ansambel bo lahko nastopil na festivalu z dvema skladbama, od katerih mora biti ena vokalna.
3. Skladbe morajo biti izvirne in prvič javno predvajane na VI. ptujskem festivalu. Besedila so zaželeni tudi v narečjih.
4. Skladbe, izvedbo in besedila bodo ocenjevale posebne komisije. Komisije bodo sestavljali glasbeni strokovnjaki RTV Ljubljana in Radia Ptuj, znani javni delavci in predstavniki občinstva. Strokovne komisije imenuje UO festivala.
5. Določeno število skladb (po lastni presoji) bo posnela Kasetna produkcija RTV Ljubljana na posebno festivalsko ploščo in kaseto.
6. Na festivalu bodo podeljene naslednje nagrade:

a) nagrade občinstva:	b) nagrade strokovnih komisij:
1000 din III. nagrada	1500 din III. nagrada
1500 din II. nagrada	2000 din II. nagrada
2500 din I. nagrada	2500 din I. nagrada in bronasti kipec ORFEJ Z LIRO
	1000 din najboljšemu debitantu za prvi nastop
	1000 din avtorju za najboljše besedilo
	1500 din za najboljšo instrumentalno izvedbo in PLAKETA Kasetne produkcije RTV Ljubljana.
7. Pogoj za sodelovanje na festivalu je tudi pristanek, da izvajalci odstopajo od mehaničnih pravic za posnetke plošč in kaset RTV Ljubljana. Avtorjem pripadajo vse pravice, ki jih določa zakon.
8. Ansambli morajo poslati prijave za sodelovanje do 1. marca 1974, notni material z besedili pa do 31. marca 1974 na naslov prireditelja RADIO PTUJ — Vošnjakova 5.
9. Avdicija (za tiste ansamble, za katere organizator festivala meni, da jo morajo opraviti) bo aprila 1974, snemanje za ploščo in kaseto pa maja in junija 1974.
10. Z vsemi sodelujočimi ansambli bo prireditelj sklenil posebno pogodbo, ki bo natančno določala medsebojne pravice in obveznosti.

Mi je rekla oni dan moja osemnajstletna prijateljica, da si neznansko želi vedeti, ali jo sošolec iz zadnje klopi obmetava s papirčki kar za šalo ali pa morda zaradi medsebojne simpatije. V časopise da je že zaupnim Helenam, Martam in drugim pisala in da ni in ni odgovora. Če bi bila seveda jaz tako prijazna in jo zapeljala k neki vedeževalki, »šlogarici«, ki slovi po svoji bistroumnosti in daljnovidnosti.

Ne bi jo, prmejdun da je ne bi, ko bi vedela, kako se bo izteklo! Pa je v začetku še mene zamikalo, kako to gre. In sva se peljali. Ne, ne v zanikrno, zakrpano, staro, vegasto, na pol podrti bajto in niti ne k stari, zanikrni babnici s štrlečimi lasmi in lisičjim pogledom. Sploh ne! Naslov na listku je vodil k mogočni stolpnici, v trinajsto nadstropje — prijateljica se je ob številki trinajst že začela tresti — pred vrata garsonjere.

Pri »šlogarici«

Odprla je simpatična starejša gospa, skrbno naličena, kot da bi naju pričakovala. Ne vem, zakaj, ampak moja prijateljica — in ta ve o vedeževalkah mnogo več kot o obveznem čitju — je vtrajala, da ji prineseva kavo in cigarete, ker da je to pač ustaljena navada.

Posadila naju je v udobne fotelje in — meni ni ostalo skrito — kar najbolj oprezno naju je opazovala. Na mizi je stala ikebana v čudni obliki krogle in moja prijateljica mi je pomenljivo namignila. Kakšen neznanski strah se je moral vtihotapiti v srce tega dekliča, da je ob vsaki vedeževalkini besedi kar vztrepeta. »Pogum,« je rekla »šlogarica« in se odločila, da napove prihodnost prijateljici, še preden bo le-ta doumela, kaj ji bo pravzaprav povedala.

»Ja, ja, jah,« je brala iz njene dlani, čeprav sva prvotno mislili, da bo napovedala iz kave. A očitno se ji z nama ni zdelo vredno tratiti časa in je hotela

opraviti kar najhitreje. Verjetno sva bili v darilih tudi malo preveč skromni.

»Mhm, mhm, aha,« je kremžila obraz nad trepetajočo prijateljčino roko. »Nič dobrega, nič dobrega. Bolezen je bila v družini in neka poroka bo kmalu v sorodstvu, nekdo je umrl zaradi bolezni. V šoli bi morala biti bolj pridna, sposobna si in nadarjena in včasih se spreš s sošolkami. In nekdo vztrajno pogleduje za teboj, a se ti ne upa približati,« in take klobasarije naprej, prepričana sem, da je zadnji stavek povsem zadostoval, kajti prijateljica je niti ni več poslušala. Ko je »šlogarica« opazila spremembo na dekletovem licu, je bistroumno ugotovila vzrok spremembe in poslej večinoma igrala na to struno naprej. Govorila je tako prebrisano dvoumno, da bi bil tisti »nekdo« lahko rdečelas, črnolas, vseeno.

In kaj se je obetalo meni? Zdaj uspeh zdaj neuspeh pri delu, zdaj finančne težave zdaj blagostanje, zdaj neizmerna in neizjokljiva žalost zdaj pesem neugnanosti in neizrekljive sreče. Zdaj poroka z uniformo in lahko sem samo ugibala ali s poštarjem, carinikom, železničarjem, mornarjem?

Na povratku se je prijateljica kar topila od velike sreče. »Vsaka, skoraj čisto vsaka beseda je bila resnična,« je gostolela. Začela me je prijateljsko prepričevali, da je stric umrl pred desetim leti zaradi bolezni, da se namerava poročiti eden izmed njenih petnajstih bratrancev in da je mama — pogledj no! — pred petimi dnevi prebolela gripo. Da se sicer s sošolkami ne prepira, da pa je oni dan rekla Marjeti, naj nikar ne prepisuje njenih nalog in je bila potem Marjeta strahotno užaljena.

»Pa ji ti zares verjameš,« mi še vedno ni šlo v glavo, da imam tako trapasto prijateljico. »Ja, kaj pa misliš, saj si jo slišala! In kako lepo je povedala o tebi!«

Prepričana sem, da ima tista »šlogarica« v tisti stolpnici nenadoma znatno več obiska in da bo kmalu imela cigaret za dnevno proizvodnjo tobačne tovarne in kave na tone. Če nič drugega, k jasnovidki, seveda, nezmotljivi, trumoma derejo vse punčare na tisti šoli, ki jo obiskuje moja lahkoverna prijateljica. — D. S.

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(50. zapis)

GREŠNICA MAGDALENA

Pripoved o cerkljanskih krajih je bila ob koncu prejšnjega leta nenamerno prekinjena, pač zaradi koledarja in stiske s časom: bajati sem potem prišel o Koroški pa sem si dopovedoval, da ne bom kos dvojnemu delu.

A videz je le tak, da se opravičujem; zato bom skušal pokramljati še o onih krajih Cerkljanskega, ki v dosedanjih zapisih še niso prišli na vrsto. Tako, da mi Pšaćani, Poljčani, Dobravci, Glinčani, Lahovci, Poličani, Vaščani, Viševčani, Vopoveljčani in Založani ne bi zamerili. (Upam, da sem jih prav poimenoval? Sicer pa ni lahko vedeti, da si pravijo prebivalci Praprotnice police Poljčani, prebivalci Pšenične police pa Poličani.)

NA PŠATI

Zanimiv položaj male vasi (okrog 130 prebivalcev) na robu Cerkljanskega polja, tik pod goro. Le 2 km od Cerkelj oddaljena Pšata je bila šele l. 1788 vključena na to področje. Prej je sodila v gospostvo malteškega reda iz bližnje Komende. Dotaknil pa se je Pšate tudi ustvarjalni duh Petra Pavla Glavarja, ki je l. 1738 kot komendski župnik (v letih 1762—1765) ostarelo pšaško podružnično cerkvice sv. Magdalene baročno obnovil in tudi sicer skrbel za njeno vnanjščino.

Pšaćani niso nasprotovali ločitvi njihove vasi od komendske fare, saj so imeli sedaj komaj pol ure hoda do župnijske cerkve v Cerkljah, prej pa je bilo treba pešati kar poldrugo uro. Izgovorili pa so si bistri Pšaćani pravico do zdravljenja v komendski bolnišnici.

Magister Peter Pavel Glavar je še vedno precej skrivnostna oseba naše zgodovine. Vidni so sicer še danes mnogi sledovi njegovega duha in mecenatskega velikodušja na nekaterih stavbah v Komendi (šola, bolnišnica, knjižnica). Njegovo zanimanje, mimo cerkvenih zadev, pa je bilo bolj usmerjeno na gospodarske in splošnoprosvetne probleme. Imel je tudi nenavaden dar za zbiranje posvetnega blaga — vendar je to Glavarjevo nagnjenje plemenitila volja, da vse te dobrine uporabi ljudstvu v korist — v njegov dušni in telesni blagor. Življenje Petra Pavla Glavarja je res nekaj posebnega — kajti njegovo poreklo še vedno pokriva tenčica skrivnosti in negotovosti. Pa čeprav so o njem pisali povesti in romane.

Bil je nezakonski otrok, ki so ga našli nekega poletnega dne l. 1721 na župniškem pragu v Komendi. Več okoliščin govori za to, da je bil njegov oče laški baron in malteški vitez Pietro Giacomo Testaferata, ki je upravljal komendo (vrsto župnijske gosposke) prav v času, ko so našli opustovljene fantička. Pri Testaferati je služila pozneje izkazana otrokova mati kot strežnica. Seveda je laški baron in malteški vitez odklanjal očetovstvo; raje se je umaknil v Italijo, v Ascoli, pozneje pa celo na Malto.

Cerkvena patrona Pšati je sv. Marija Magdalena. Legenda pripoveduje, da je bila mlada lepota s pšenično plavimi, dolgimi in razpuščenimi lasmi, velika grešnica. Pozneje pa se je spokorila in postala svetnica. Legenda se pravi, da so se ljudje, ki so se zbirali okrog Kristusa, zgražali, ko je Magdalena padla predenj v prah in mu z dišavami mazila utrujene noge, sušila pa jih s svojimi zlatimi lasmi... Tedaj pa jo je Kristus pogladil po glavi: Vstani, žena, ker si veliko ljubila, veliko grešila — ti bo tudi veliko odpuščenega!

MLINI IN ŽAGE

Seveda je to le pesem preteklih dni. Pšata, ki izvira v bližini vasi že takoj v močnem toku, je včasih gnala na svoji poti več mlinov in žag. Zdaj pa je vse opuščeno in podrt. Tudi nekdanja mala elektrarna ne dela več. — Pač pa oskrbuje vas dober vodovod iz Cerkelj.

Pšaška reber — tako se imenuje breg, ki se na severu dviga nad vasjo, je kot zelena zavesa, ki brani vasio pred severnim vetrom. Po tej rebri je iz Gradu speljana nova cesta, ki je odprla Senturčanom, Sidražanom in Stičanom zložen sestop v dolino, k lažjemu in bolj belemu kruhu.

Imamo pa starejši ljudje to hudo-urniško Pšato v nič kaj lepem spominu. Bila je Pšata v letih, ko še ni bila v spodnjem toku od Komende do Most in Mengša regulirana, kaj nevarna poplavna voda. Zdaj je sicer ukročena, a vendar je njen tok še vedno muhast: kdajpakdaj je rečno korito skoro suho, drugič spet polno.

SPOMINSKA PLOŠČA

Ki je seveda ni — le predlagal sem v enem od zapisov, ko smo se pogovarjali o Poženiku: v procelje rojstne hiše pesnika Matevža Ravnikarja-Poženčana (1802—1864) v Poženiku št. 21 (t. j. sedanja številka, prej je bila na hiši št. 29), naj bi njegovi ožji rojaki ali pa cerkljanski prosvetni in kulturni delavci vzdali primerno spominsko ploščo — bila bi Poženiku v čast in ponos!

Toda vse kaže, da gluha loza ni le v Trdinovih Gorjancih, pač pa tudi v naših krajih, v naših srcih. Nihče se še ni zmenil za taisti predlog, izrečen na tem mestu že pred šestimi meseci. Ne pesnika nevredni rojaki — Poženčani, ne kdo od poklicanih v nekoč tako kulturni cerkljanski soski. — C. Z.

Obvestilo

Kmetijska zadruga Naklo — valilnica bo tudi letos prodajala od 22. januarja dalje enodnevnih piščance vsak torek od 6. do 12. ure.

KZ Naklo — valilnica

IVO ZORMAN

Draga moja Iza

Kam naj bi šel Polono? Siromaki so sodili k nam. Toda ljudje so čudni. Če bi jim ponudil pogačo na krožniku, bi jo nemara samo nezaupljivo ogledovali... pa je zares prava... morebiti bi jo še otipali, potem pa bi jo odrinili. Ni lahko oznanjati svobode dvomljivcem, ki ne marajo zanj. Ki je niso vredni. Tinkova podoba prihodnosti se je cefrala, brž ko je zadela ob čeri resničnosti, to pa me je delalo malodušnega. Ko ne bo bogatinov, tudi revežev ne bo, nam je obljubljal Tinko.

Odpravili bomo krivice... lakoto... brezposelnost... ružični bobni, nam je obljubljal Tinko. Včeraj hlapci, jutri gospodarji... Kadar smo se pri Flekovih pogovarjali pri bučnih pečkih, sem bil prepričan, da nas bodo vsi ponižani in izkoriščani pričakali kot odrešitelje. Revolucija je bila vendar njihova. Kar videl sem jih, zbrane v množico, kako stopajo za nami in meljejo pod nogami vse, kar je starega... gnilega... krivičnega.

Samo da pridemo v doline, je obljubljal Tinko. Razlili se bomo kakor povodeni.

Vedel sem, da se nam bodo upirali fabrikantje, kakor je bil Kosmač, da nam bodo ugovarjali trgovci, kakor je bil stric Josip. Pripravljal sem se na spopad z njimi, menda sem si ga prav želel. Spopada in zmage. Vse je zvođenelo ali pa mi je uhajalo med prsti. Odgovornost za odkrito blago, ki ga je nagradil stric Josip in ga zazidal v kleti, sem prav poniglavo prevzel na ramena Jelki, namesto da bi bil sam stopil v hišo in vpriči strica potrkal po zazidanih vratih. Kosmač pa je dal fabriko delavcem, preden je bil razglašen zakon, ki bi mu jo vzel.

Kosmač nas je grdo ogoljufal. Pripravil je celo veselico. Kdove od kod je imel vino, ki ga je razdelil delavcem, najbrž iz lastne kleti. Tudi z vinom nas je prehitel, ker bi mu ga bili gotovo zaplenili, pa je bil Salobir prepočen. Kosmač bi bil moral sesti na zatožno klop, saj je bil razredni sovražnik, izkoriščal je delavce in si nabral bogastvo, da ni vedel, kaj bi z njim. Namesto tega pa je sedel na slavnosti

z nami za isto mizo, nazdravljal je, in ko je govoril, so bile njegove besede bolj zveneče kot Tinkove, prav gotovo pa so mu delavci glasneje pritrdjevali.

»Na delavskih ramenih sloni prihodnost, delavcem gre oblast,« je zvenel njegov glas po dvorani.

Delavci so mu ploskali.

»Kar vidim nove fabriške delavnice,« je rekel zaneseno, »segle bodo do Mlinščice... in slišim nove stroje... Verjemite mi, da mi je žal, ker nisem več mlad, ker na to pot ne morem z vami.«

In delavci so spet ploskali.

Ko smo jedli... postregli so nam s klobasami, vsak je dobil klobaso in kos kruha in žlico gorčice, se je Kosmač zaupljivo nagnil k meni in dejal:

»Tudi jaz sem prebral Kapital, ko ti še vedel nisi za Marxa.« Jaz Kapitala še zmeraj nisem prebral, za Kosmača pa verjamem, da ga je.

Kam naj bi šel Kosmač? Kje so bili namakalci in strojarji in prirezovalci, prepojeni z vonjem po čreslovini, upognjeni od dela in revmatični od vlažnih betonskih tal? Kje so bili izkoriščani?

Kosmač jih je kupil za kos kruha, za klobaso in za nekaj kozarcev vina, zato so ga branili in ga zagovarjali, če je le pogovor nanesel nanj.

Govoril sem z Brunom, ki je opravljal za Kosmača najbolj umazano in najslabše plačano delo... kar pomnim, je vozil na postajo ostanke kože, zmeraj zavrt v neprijeten smrad... govoril sem z njim o življenju, ki ga čaka, pa me je samo nezaupljivo pogledal in vprašal:

»Ne bom več vozil?«

»Seveda boš. Še zmeraj bo treba voziti odpadke na postajo,« sem rekel. »Samo izkoriščali te ne bodo več.«

»Izkoriščali?« je vprašal nejevolno. »Kdo?«

»Kosmač. Svoboden boš... boljše boš živel.«

»Gospod Kosmač so mi dovolili, da sem hodil po ostanke iz njihove kuhinje... pa za božič... za božič so mi gospa pripravili potico... še nič načeto.«

»Saj to je tisto,« sem rekel prezirljivo. »Samo ostanke ste pobirali z njegove mize.«

Toda Brun mojega prezira ni mogel razumeti.

»Kaj vse je ostajalo v Kosmačevi kuhinji!« je rekel z obžalovanjem. »Sedaj nam manjka, sedaj tudi pri Kosmačevih ne ostaja več.«

Tako je govoril Brun, najbolj zaničevan in najbolj izkoriščan, kar sem jih poznal iz Kosmačeve usnjarne.

Tako je govorila tudi Polona.

Žulji na Poloninih rokah so bili največ z Novakovih polj, in žulji na rokah njene matere prav tako. Toda če bi ji dejal, naj si izbere za plačilo eno od njiv... ali travnik... ali gozd, bi se nemara zmedla, vzela pa ne bi, tudi če bi ji vsiljevali.

In če bi rekel kaj takega Polonini materi?

Ko je živela še Polonina mati, je bila že misel na Novakovo zemljo greh.

Spominjam se Polonine matere. Majhna, s krivimi nogami in sključena od dela, je tekala po razorih kakor mravlja. Kadar je plela, so njeni prsti urno prebirali zeli in zmeraj odbrali pravo. Gledal sem jo in se čudil, da ne zgreši, posebno zato, ker se je venomer ozirala po drugih in ker je ves čas mlela. Polonina mati je bila največja klepetulja v mestu. Vsi so se bali njenega jezika. Kdo bi se ji upal zameriti? Nihče. Posebno pa ne gospe, ki so jo še najbolj sovražile, ker je bila njihova slaba vest.

Hud jezik je bilo vse, s čimer se je Polonina mati lahko branila pred krivicami. Branila pa se je slabo.

Poznal sem zgodbo o Poloninem rojstvu, v našem mestu smo si jo fantje pripovedovali v vseh podrobnostih, brž ko smo razumeli prve kvante.

Svojčas je Polonina mati ob večerih pomagala v restavraciji pri Kendi. Moralo je biti kmalu po prvi vojski. Naš Anton je bil le nekaj starejši od Polone.

Polonina mati je v restavracijski kuhinji pomivala krožnike in kozarce. Tako se je lahko vsaj enkrat na dan po gosposko najedla, ker so nekateri gostje hoteli zeli in zmeraj tudi napila... če je res... če si prizadete gospe tega niso izmislile.

Moškim pijače niso mogle in niso hotele očitati, moški ima pravico, da včasih kaj popije.

Usodnega večera so gospodje slavili, zato so popili celo več kakor navadno. Kenda je zaradi pozne ure že zapahnil vrata in zaprl oknice. Bili so sami v gosposki sobi... in Polonina mati v kuhinji pri pomivalnem koritu.

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

GLAS 7
Sreda, 16. januarja 1974

Uspehi brez strehe nad glavo

Športno društvo Krvavec Cerklje, osnovano februarja lani, brez svojih prostorov in igrišč — Želja po boljšem sodelovanju z osnovno šolo — Kljub težavam prvi uspehi — Zvrhana mera načrtov — Enotno športno društvo preprečilo stagnacijo športa in telesne kulture

Če prelistavamo povojno zgodovino telesne kulture in športa v Cerkljah in okolici, ugotovimo, da je med ljudmi tega konca Gorenjske za šport veliko zanimanje. Vendar cerkljanski športniki do februarja lani niso bili združeni v enotni organizaciji. Po številnih poskusih je februarja lani nastalo športno društvo Krvavec s prek 150 člani, ki so vključeni v rokometno, kegljaško in smučarsko sekcijo. Razen tega deluje v Cerkljah s krajšimi prekinjavami že od leta 1952 dalje strelska družina Tabor z 80 člani. To je ena redkih, če ne edina športna organizacija v Cerkljah, ki po nekaj letih uspešnega delovanja ni propadla.

Takšna usoda je doletela leta 1950 ustanovljeni nogometni klub Krvavec. Predvsem zaradi finančnih težav je bilo 5 let kasneje organiziranega nogometa v Cerkljah konec. Starejši igralci, ustanovitelji kluba, so odšli, mlajših, ki bi začeli nadaljevati, pa ni bilo. V petdesetih letih je bilo v Cerkljah urejeno teniško igrišče, začela se je igrati odbojka, kegljači pa so se na starem kegljišču na Brankovičevem dvorišču tako izpopolnili, da so tekmovali v republiški kegljaški ligi. Ker v Cerkljah ni bilo ne kegljišča ne dovolj denarja (igralci so trošili največkrat svoj denar), je fante leta 1955 veselje minilo. To leto se je nato ustanovil namiznoteniški klub. Čeprav ni bil nikjer uradno registriran, so »pinkponkaši« nekaj let sodelovali na tekmovaljih, ki jih je organizirala občinska zveza za telesno kulturo Kranj. Leta 1967 je bilo namiznega tenisa konec. Pojavili so se tudi košarkarji, vendar tudi ti niso dolgo zdržali. Podobne usode bi bil skorajda deležen rokomet. 1963. leta je bil ustanovljen rokometni klub Krvavec. Več let je nastopal v gorenjski ligi. Lani je v klubu zaškrpalo, vendar se je obdržal in bo letos spet sodeloval v gorenjskem rokometnem tekmovanju. Na obzorju je tudi ponovna ustanovitev košarkarske sekcije.

VADITELJEV, TRENERJEV IN IGRIŠČ NI!

Da na Cerkljanskem telesna kultura in šport ne zaživita tako, kot bi pričakovali, je več vzrokov. Športni delavci, člani vodstva športnega društva Krvavec, pod katerega zastavo od lanskega februarja dalje nastopajo cerkljanski športniki, omenjajo predvsem naslednje.

Na Cerkljanskem je še vedno veliko kmetov in veliko otrok v času,

ko je kmečko delo na vrhuncu, niti ne more na treninge ali tekmovanja. Razen tega Cerklje z okolico nimajo športnih objektov in naprav. Le redki so tako veliki kraji na Gorenjskem in v kranjski občini, kjer je bilo zgrajeno tako malo športnih objektov kot v Cerkljah. Izjema so šola s telovadnico in zunanjimi igrišči, strelska dvoranica v združenem domu in kegljišče pri sedanjih gostilni Bohinc, kjer »gostujejo« kegljači. Športno društvo pa nima niti kvadratnega metra površine, kjer bi se lahko odvijalo športno življenje in niti prostorčka za srečanja in spravilo opreme. Še sreča, da s kegljišča pri Bohincu še kegljev ni treba nositi domov, slišimo. Rokometašem daje šola poleti brezplačno gostoljubje na zunanjem igrišču, na katerem želi športno društvo letos urediti razsvetlavo. Če bo zamisel uresničena, je odvisno od dobre volje vodstva osnovne šole, čeprav so drogovci že kupljeni in bi razsvetljeno igrišče lahko uporabljala tudi šolska mladina.

Telovadnica je za zdaj za domače športnike bolj zaprta kot odprta, čeprav športniki vedo, da so jo za treninge uporabljale nekatere ekipe iz Kranja! Cerkljanski športniki negodujejo, ker šola ne kaže prave volje za sodelovanje pri razvoju športa v kraju. Številna vabila za sodelovanje so bila odklonjena. Športno društvo nima trenerjev in vaditeljev, zato bi bila urica pomoči šolskega strokovnjaka za telesno kulturo še kako dobrodošla. Želja športnega društva je, da bi se čim več mladine po končani osnovni šoli pridružilo športnemu društvu in s tem pregnalo stalne skrbi, kje dobiti podmladek, ko starejši odnehajo. Zaradi tega je v športni zgodovini Cerkelj propadla že marsikatera in na začetku sestavka omenjena panoga. Brez sodelovanja šole in društva bo ta vrzel ostajala še naprej... Na Cerkljanskem ni bazena. Veliko otrok ne zna plavati. Komaj vsak deseti. Kdor gre na morje ali si lahko utrga čas za kopanje v bazenu v Kranju ali kje drugje, to večino obvlada. Kmečkim otrokom in teh na Cerkljanskem ne manjka, pa v večini to ni dano. Še in še bi lahko naštevali... Verjetno imajo najboljše pogoje smučarji, saj do Krvavca ni daleč. Vendar morajo zaradi pičlo odmerjenega »proračuna« matičnega društva večino denarja za treninge in tekmovanja dati sami. Dva člana sta morala krepko poseči v žep, da sta lani na Veliki planini opravila izpit za smučarskega vaditelja!

VSEENO USPEHI!

Športno društvo Krvavec, staro komaj eno leto, je organiziralo več tekmovanj ob pomembnejših praznikih ali poskrbelo za tehnično plat organizacije tekmovanj. Da društvena blagajna ne bi bila tako prazna, so organizirali veselico. 565 starih tisočakov, kolikor je znašala lanska dotacija, še za pokritje najnujnejših stroškov ne bi zalegla. Če bi pa športnikom plačali še vsaj skromno malico po tekmi ali članom društva, ki vozijo s svojimi avtomobili ekipe na tekmovanja, kilometrino, bi denarci še hitreje zginili! Po dolgih letih so lani cerkljanski rokometasi, kegljači in smučarji, združeni v sekcijah športnega društva Krvavec in strelci družine Tabor, ki sodeluje s športnim društvom, dosegli prve uspehe. Skupno in organizirano delo se je prvič obrestovalo. Od leta, v katerega smo vstopili, pa pričakujejo še večje dosežke.

Rokometaši nameravajo letos okrepiti člansko ekipo in jo usposobiti za tekmovanje v gorenjski rokometni ligi. Trenerjeve posle bo prevzel eden starejših igralcev. Obenem pa je vodstvo sekcije odločeno osnovati pionirsko ekipo, če bo sodelovanje z osnovno šolo uspešnejše. Trenutno ima sekcija 30 mladincev in članov. S prihodom pionirjev pa bo letos še številnejša.

Kegljači so najštevilnejši. Skupno 90 članov šteje njihova sekcija. Med njimi je kar 15 žena (večinoma poročenih), ki od lanskega 8. marca dalje redno hodijo na treninge. Vsak ponedeljek se jih ob napovedani uri zbere najmanj 10. S tako številno zasedbo nežnejšega spola se niti močnejši kegljaški kolektivi ne

morejo pohvaliti! Cerkljanska kegljaška sekcija je član gorenjske kegljaške podzveze in že sodeluje v tekmovanju za klubsko prvenstvo Gorenjske. Prvi dvoboj z Bledom so kegljači Cerkelj odločili v svojo korist.

Smučarska sekcija je najmlajša, saj je bila ustanovljena lani. Zanimanje za smučanje in bližina Krvavca sta bila vzroka za ustanovitve. Lani so cerkljanski smučarji organizirali začetni in nadaljevalni smučarski tečaj v popoldanskih urah. Domača vaditelja sta poučevala brezplačno! Organizirana je bila tekma v veleslalomu za prvenstvo Cerkelj, tekmovanje za gorenjske turistične delavce, tekmi v motokjöringu, člani sekcije pa so opravili precej prostovoljnih delovnih ur pri urejanju skakalnice v Adergasu. Sekcija je začela graditi na Pšati 20-metrsko skakalnico, ki bo gotova letos. S tem bodo dani osnovni pogoji za razvoj skakalnega športa. Sekcija cerkljanskih smučarjev letos dejavnost razširja tudi na sankanje ter organizacijo prvega Krvavškega smuka od zgornje postaje žičnice do dna po krvavški cesti. Smuk naj bi postal tradicionalen in bo dolg 11 kilometrov!

Strelci družine Tabor Cerklje so zadnje dni starega leta opremili strelišče v združenem domu z avtomatskimi tarčami. Pogoji za vadbo in tekmovanja bodo boljši. Letos bodo Cerkljanci nastopali s pionirsko, mladinsko in člansko ekipo ter ekipo članic, ki so po rezultatih med boljšimi v republiki. Kaže, da se v Cerklje vračajo dosežki, kakršne so dosegli strelci v letih 1959 in 1960, ko so večkrat zastopali kranjsko občino na raznih tekmovanjih.

Ta mesec bodo člani športnega društva Krvavec Cerklje na občnem zboru ocenili delo, doseženo v pičlem letu. Vsekakor bodo ugotovili, da je bila odločitev o oblikovanju enotnega društva pozitivna in je preprečila nadaljnjo cepitev moči ter omogočila hitrejši razvoj športa in telesne kulture, čeprav pogoji niso najboljši. Vendar bo moral čas prinesiti spremembe tudi na tem področju!

J. Košnjek

Smučarska trim proga

Na pobudo turističnega društva Bled so v začetku januarja na Bledu zgradili novo smučarsko trim progo. Proga poteka od Bleda do Bodešča in nazaj in je dolga prek 8000 metrov. Prvi smučarji so jo pred dnevi že preskusili in jo pohvalili. V prihodnjih dneh, če bo zapadel sneg, bodo progo dokončno uredili in označili.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Agromehanika

Obiščite trgovino traktorskih rezervnih delov, akumulatorjev in vseh vrst traktorskih in avtomobilskih gum v Kranju na Koroški cesti nasproti restavracije Park.

Vse te artikule nudimo po tovarniških cenah in jih imamo stalno na zalogi.

Podjetjem, ki so večji potrošniki gum, akumulatorjev in rezervnih delov, pa odobrimo posebne rabate.

Trgovina je odprta od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, v sobotah pa od 8. do 12. ure.

Nevšečnosti z modernimi vlaki

Železniško transportno podjetje iz Nove gorice je septembra lani z novim voznim redom uvedlo na progi Nova gorica—Jesenice tudi

nove osebne motorne vlake. Vožnja je zdaj na tej progi veliko udobnejša. Vendar pa potnike moti dokaj visoka vstopna oziroma izstopna stopnica. Kar precej močan in visok razkorak je potreben za vstop na vlak ali izstop z njega. Na večjih postajah, kjer so peroni, teh težav sicer ni toliko, na manjših pa so zelo pogoste. Prav bi bilo, da bi Železniško transportno podjetje začelo misliti tudi na ureditev postajališč na manjših postajah.

tudi to se zgodi

Osnovna šola heroja Bračiča Tržič je te dni prek lokalnega radia obveščala, da bodo med zimskimi počitnicami smučarski in drsalni tečaji na Zelenici oziroma v Hrastah nad Tržičem in na drsališču za Virjem. Številni poslušalci so se ob tem obvestilu ozirali skozi okno in se nasmihali.

O tem, da bo organizacija smučarskih tečajev na Zelenici možna, ne dvomimo. Težje bo s tečaji v Hrastah, kjer mora za primerno smučanje, posebno za smučarje-začetnike, zapasti kar precej snega. Še težja pa bo organizacija drsalnega tečaja za Virjem, kjer je letošnjo zimo ledeni ploskvi odklenkalo.

Slaba obveščenost organizatorjev tečaja, optimizem ali — dobre zveze z vremenom!

Gostovanje glasbene šole iz Velenja

Danes, 16. januarja, bo v Kranju gostovala glasbena šola iz Velenja. Nastopili bodo učenci za izrazni ples ter solisti na harmoniko, klavir, kitaro, violino, flauto in klarinet. Zlasti zanimivo bo slišati komorne ansamble, in sicer duo violin in teret klarinetov. Spored bo sklenil harmonikarski orkester pod vodstvom Ilja Havlička. Koncert bo ob 17. uri v dvorani glasbene šole Kranj.

K.-D. L.

Drevi v Dupljah športno-zabavna prireditev

Mladinski aktiv Duplje bo priredil danes, v sredo, 16. januarja, ob 19.30 dobrodelno prireditev za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu. Prireditve bo v dvorani gasilskega doma v Dupljah, na kateri bo nastopil ansambel Lojzeta Slaka. Ansambel se je odrekel honorarju in ga daje v sklad za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu. Na prireditvi bodo sodelovali tudi najboljši gorenjski športniki. Po prireditvi bo žrebanje vstopnic.

Skakalna šola v Kranju

Smučarski klub Triglav bo tudi letos organiziral smučarsko skakalno šolo za začetnike. Ker snežne razmere niso ugodne, bo letos tečaj le v enem kraju, in sicer na Bistrici pri Naklem. Začetek bo v soboto, 19. januarja, ob 9. uri. Organizator bo sprejemal prijave za šolo, ki bo trajala skozi vso zimo, vsak četrtek od 19. do 20. ure v avli skupščine občine Kranj in v kraju šole. Tečaj bo vsak petek od 15. do 17. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure ter v nedeljo od 9. do 11. ure. Med zimskimi počitnicami pa bo vsak popoldan. Za vse prijavljene bo kranjski Triglav organiziral brezplačen prevoz v kraj šole, in sicer pol ure pred začetkom tečaja izpred Prešernovega gledališča.

Dosedanje skakalne šole smučarskega kluba Triglav so bile zelo uspešne, saj so iz njih izšli tudi sedanji državni reprezentanti Štefančič, Mesec, Norčič in drugi.

J. J.

Pravo malo presenečenje na nedeljski tekmi »Po stezah partizanske Jelovice« v Dražgošah je pripravila PE S0 Kranj, ki je v patrolnem teku partizanskih enot med šestnajstimi moštvii zasedla odlično tretje mesto.

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodajam ŽELEZO dimenzije fi 678 mm v palicah (4 m), ŠKARJE za struženje železa ter 5 kub. m narezanih PLOHOV. Naslov v oglašnem oddelku 105
Prodajam 13 mesecev starega BIKCA za pitje. Kavčič Franc, Podlonk 1, Železniki 163
Prodajam dobro ohranjeno svetlo SPALNICO. Tel. 47-087, Košnik, Naklo 178 249
Prodajam dva mlada KONJA in 2000 kg SENA. Pivka 15 250
Prodajam mlado KRAVO s teletom ali brez. Janša Ivanja, Zasip 68, Bled 251
Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO in otroško POSTELJO. Ogled popoldan. Šestič Mišo, Šorlijeva 35, Kranj 252
Prodajam 130 kg težkega PRAŠICA. Predoslije 64, Kranj 253
Prodajam BIKKA, leto starega, in KRAVO po teletu. Vrbnje 15, Radovljica 254

Odbor za medsebojna razmerja ZAVODA ZA POŽARNO, REŠEVALNO IN TEHNIČNO SLUŽBO KRANJ, Oldhamska c. 4

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

1. vodje izmene
2. 3 šoferjev
3. 3 gasilcev
4. telefonista

Pogoji: pod tč. 1.: dokončana srednja šola gasilske, gradbene ali strojne smeri; pod tč. 2.: voznik C ali D kategorije; pod tč. 3. in 4.: KV delavec

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD zavoda. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi.

Prodajam mesnatega PRAŠICA za zakol ali zamenjam za plemenskega BIKCA. Čirče 28, Kranj 255
Prodajam PRAŠICE za zakol. Čirče 24, Kranj 256
Prodajam nemškega OVCJAKA — samico, staro 2 leti. Oprešnikova 32, Kranj 257
Prodajam KRAVO za zakol. Jama 32, Kranj 258
Prodajam PRAŠICA za zakol. Vele-sovo 42, Cerklje 259
SPALNICO — mahagoni, odlično ohranjeno, 2 postelji z žimnicama, 2 posteljni omarici, omaro ter mizico z 2 stoli, ugodno prodam. Informacije Kranj, tel. 21-345 260

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Studenc 9, Dob pri Domžalah 261
Prodajam PRAŠICA, 160 kg težkega, za zakol. Grad 7, Cerklje 262
Prodajam »ŠPEH«. Telefon 21-108 Kranj 263

kupim

Kupim CIRKULARKO za razrez hlodovine, brez motorja. Ponudbe pod »Opis — cena« 277

vozila

Prodajam 4 nove zimske GUME 5,60 x 15 in TRANZISTOR Schaub-Lorenz s kondenzatorjem. Pečnik, Žirovski vrh 10, Gorenja vas 230
Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik februar 1968. Ribenska 12 a, Bled 264
Prodajam FIAT 850 SPORT, letnik 1969, v račun vzamem rabljeni FIAT 750. Prodajam TELEVIZOR. Partizanska 27, Škofja Loka, telefon 60-357 265
Prodajam enoosno traktorsko PRIKOLICO in prikolico osebnega avtomobila. Studeno 21, Železniki 266

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 14. do 24. januarja bo dežurni dr. Bojan Gregorčič, tel. 68-260. V njegovi odsotnosti kličite samo v nujnih primerih Zdravstveni dom Škofja Loka, tel. 60-440.

Poceni prodajam ŠKODO MB 1000, letnik 1967. Ogled popoldan. Virmaše 54, Škofja Loka 267
Prodajam FIAT 750, letnik 1964. Kožuh, Bodovlje 17, Škofja Loka 268
Prodajam FIAT 125, letnik 1970. Prešeren Andrej, Zasip 16, Bled 269
KMETOVALCI! Prodajam nove traktorske grablje in nadomestne dele za »Heublit« 8500.— Cesta Dolomitskega odreda 137, Ljubljana 270

Prodajam FORD TAUNUS 12 M, letnik 1962, registriran, cena 9000 din. Rateče 77, Rateče — Planica 271
Prodajam FIAT 1300 v odličnem stanju, letnik 1961. Vprašati na telefon 24-768 ali 22-025 Kranj, Moša Pijade 15/4, Gabud 272
Ugodno in nujno prodajam RENAUULT 4, letnik 1964, dobro ohranjen. Kadivnik, Predoslije 26, Kranj. Ogled po 19. uri ali ob nedeljah 273
Prodajam tovarni avto TAM 1500 po delih. Voglje 20 274

stanovanja

Dva mlada letalska inženirja iščeta opremljeno GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE. Možnost plačila vnaprej. Ponudbe pošljite na naslov: dipl. ing. Mile Breberina, Aerodrom Ljubljana-Pula, p. p. 33 196

posesti

Kupim od enega in pol do dva ha obdelovalne ZEMLJE, primerne za drevesnico. Ponudbe pošljite pod »Sončna lega« 245.

zaposlitve

Takoj ZAPOSIM žensko od 16. do 30. leta za kovinsko galanterijo. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Britof 79 275

HRANO in STANOVANJE nudim delavki, ki dela na dve izmeni, za varstvo 4-letnega fanta in pomoč v gospodinjstvu. V poštev pride tudi mlajša upokojenka. Vprašati na naslov Frelj Alojz, Hafnerjevo naselje 93, Škofja Loka ali Frelj, »Sešir«, Škofja Loka 276

Storitveno in proizvodno podjetje

CREINA Kranj

razglašala naslednja prosta delovna mesta:

I. TOZD remont

1. avtoelektričarja — 1
2. prodajalca naftnih derivatov — 1
3. tapetnika — 1

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: poklicna šola avtoelektro stroke — avtoelektričar in eno leto delovnih izkušenj;
pod 2.: končanih 8 razredov osnovne šole in eno leto delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu;
pod 3.: poklicna šola — tapetnik in eno leto delovnih izkušenj.

II. TOZD transport

1. referenta za tahografe — 1
2. prometnega dispečerja — 1

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: srednješolska izobrazba prometne smeri in dve leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu;
pod 2.: srednješolska izobrazba prometne ali ekonomske smeri in eno leto delovnih izkušenj na področju operative ali komercialnega poslovanja.

III. TOZD proizvodnja kmetijske mehanizacije s servisom

1. skladiščnika — delavca — 1
2. čistilca — 1

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: dokončanih 8 razredov osnovne šole in opravljen izpit za voznika viličarja;
pod 2.: dokončanih šest razredov osnovne šole; praksa zaželena.

IV. TOZD gostinstvo in turizem

1. kuharja — 1
2. pomožnega delavca v kuhinji — 1

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: poklicna šola gostinske stroke — kuhar in eno leto delovnih izkušenj;
pod 2.: nedokončana osnovna šola, praksa zaželena.

Pismene prijave sprejema kadrovske organizacijski oddelki 15 dni po objavi. Kandidati se lahko zaradi obširnejših informacij zgledajo na osebni razgovor ali po telefonu na št. 210-81.

AERODROM LJUBLJANA-PULA

Letališko in turistično podjetje, KRANJ, p. p. 33

razpisuje naslednja vodilna delovna mesta:

za podjetje:

1. generalnega direktorja podjetja

za TOZD Aerodromska dejavnost:

2. direktorja TOZD
3. direktorja komercialnega sektorja

za TOZD Gostinstvo in turizem:

4. direktorja TOZD

Prijavljeni kandidati morajo biti moralno ter politično neoporečni in morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: končana ekonomska ali pravna fakulteta, strokovne ali delovne izkušnje na področju zračnega prometa, 10 let izkušenj v organizaciji in vodenju gospodarskih ali drugih podobnih organizacij, od tega vsaj 7 let na področju prometa, znanje vsaj enega svetovnega jezika;
pod 2.: visoka izobrazba prometne, pravne, ekonomske, strojne ali elektrotehnične smeri, najmanj 5 let prakse v letalstvu, od tega vsaj 3 leta na odgovornih delovnih mestih, znanje angleškega jezika, da so pri dosedanjem delu pokazali dobre organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje;
pod 3.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri, 5 let oziroma 8 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih, znanje angleškega in še enega svetovnega jezika, poznavanje vseh predpisov o zračni plovbi in carinskih predpisov, izpolnjevanje pogojev za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti;
pod 4.: visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne, turistične ali organizacijske smeri, vsaj 3 leta prakse v gostinstvo-turistični dejavnosti, od tega 2 leti na odgovornih delovnih mestih, znanje angleškega in še enega svetovnega jezika, da so pri dosedanjem delu pokazali dobre organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: Razpisna komisija AERODROM LJUBLJANA-PULA, KRANJ, p. p. 33.

kino

Kranj CENTER

16. januarja premiera amer. barv. filma NOČNA PATRULJA ob 16., 18. in 20. uri
17. januarja amer. barv. film NOČNA PATRULJA ob 16., 18. in 20. uri
18. januarja ob 17. uri MODNA REVIJA, ki jo prireja Tekstilindus Kranj, ob 20. uri amer. barv. film LEGENDA O ČRNEM CHARLEYU

Kranj STORŽIČ

16. januarja ital. barv. film LJUBEZENSKA IGRA (ni primeren za mladino) ob 16., 18. in 20. uri
17. januarja danski barv. film JAZ, ŽENSKA — 3. del ob 16., 18. in 20. uri (ni primeren za mladino)
18. januarja amer. barv. film NOČNA PATRULJA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

16. januarja premiera amer.-ital. barv. filma TRIJE NEUSTRASLJIVI ob 18. in 20. uri
17. januarja amer.-ital. barv. film TRIJE NEUSTRASLJIVI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

16. januarja danski barv. film JAZ, ŽENSKA — 3. del ob 18. in 20. uri (ni primeren za mladino)
17. januarja amer. barv. film SEVERNO OD ALJASKE ob 18. in 20. uri
18. januarja amer. barv. film SEVERNO OD ALJASKE ob 18. in 20. uri

Duplica

16. januarja amer. barv. film PORTRIT NIMFOMANKE ob 19. uri
17. januarja amer. barv. film PORTRIT NIMFOMANKE ob 19. uri

Škofja Loka SORA

16. januarja ital. barv. film PREKLETI OBRACUN ob 18. in 20. uri
17. januarja ital. barv. film PRIMER MA-TEJ ob 20. uri
18. januarja ital. barv. film PRIMER MA-TEJ ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

16. januarja angl. barv. film MARJANIN TAJNI SAFE ob 20. uri
18. januarja angl. barv. film MARJANIN TAJNI SAFE ob 20. uri

Radovljica

16. januarja angl. barv. film DEKLE Z OTROKOM ob 20. uri
17. januarja nemški barv. film VELICASTNI TONY CARREIRA ob 20. uri
18. januarja ital. barv. film V MILANU UBI- JAJO V SOBOTO ob 20. uri

Legenda o Čr nem Charleyu

Režija: Martin Goldman
Gl. vloge: Fred Williamson,
Don Pedro Coley, Tricia
O'Neill

Film režiserja Goldmana sodi v vrsto tistih družbeno kritičnih stvaritev, ki na takšen ali drugačen način obravnavajo problem rasnega razlikovanja. Neenakost temno-poltih ljudi, odtujevanje osnovnih človekovih pravic in povsem nerazumski odnosi znotraj »najmodernejše« družbe so že dolgo del ameriškega vsakdana. V celi verigi uporov zoper to krivico se mnogokrat srečujemo s posamezniki, ki so bolj kot drugi dojeli globino problema in imeli kanček več hrabrosti, da so se postavili po robu nosilcem že propadajočih idej.

Charley, delavec na plantaži, je le eden od mnogih, ki so raje izbrali smrt kot suženjstvo. Dolga leta je bil zvest suženj belemu gospodarju. Skupaj z materjo so ga osvajalci pripeljali v Ameriko, ko je bil še dojenček. Pred smrtjo je dal gospodar Charleyu potrdilo o svobodi. To je pomenilo konec suženjstva, a hkrati začetek velikih težav, saj je bilo za mnoge belce to potrdilo le kos papirja. M. G.

prešernovo
gledališče

SREDA, 16. januarja, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-SREDA — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV;
ČETRTEK, 17. januarja, ob 16. uri za red DIJAŠKI I. in ob 19.30 za red KOLEKTIVI-ČETRTEK — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV;
PETEK, 18. januarja, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-PETEK — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV; gostuje Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice; ob 17. in 20. uri — Svetina-Povše: UKANA; gostovanje v Trzinu.

Ura pravljic

V četrtek, 17. januarja, bo ob 17. uri v Pionirski knjižnici v Kranju URA PRAVLJIC za otroke od 5. do 8. leta starosti. Vabljeni!

GLAS 9

Sreda, 16. januarja 1974

znižanje
cen obutve
alpina

Nova sezona z novimi uspehi

Tekmovanje na Rudnem je pokazalo, da bodo tudi letošnja sezono tržiški sankarji pobrali največ prvih mest — 10. februarja na Ljubelju mednarodno tekmovanje — Nove sani za svoj denar

Na progi Leniša—Rudno je bila v soboto in v nedeljo v okviru prireditve »Po stezah partizanske Jelo-vice« prva večja preizkušnja slovenskih sankarjev, ki za zdaj tudi v Jugoslaviji nimajo konkurence. Te, v tujini bolj znane in priznane zimske športne panoge so se pred leti sicer lotili v Zagrebu in »dirkali« na progi s Sljemena, vendar jih je navdušenje kmalu minilo. Tako predstavlja sedaj slovensko sankanje tudi jugoslovansko sankanje. Največ ljubiteljev tega svojevrstnega, drznega in tudi dragega športa je v Medvodah, Selcah, na Jesenicah in v Trziču. V omenjenih krajih imajo urejene tudi naravne sankarske proge, na katerih bo letos okrog 15 dirk.

Letošnja prva dirka med Lenišami in Rudnem je pokazala, da bodo tudi letos igrali tržiški sankarji najvidnejšo vlogo. Odprava 14 sankarjev je pobrala največ prvih mest v vseh kategorijah tako pri tekmovalnih kot pri športnih (navadnih) saneh. Mladinka Majda Meglič je bila tretja, članica Zorka Perko prva, starejša člana Jože Meglič in Milan Česen prvi in drugi, člani Janez Bahun, Drago Česen in Albert Perko prvi, peti in deveti ter mladinci Jože Nemc, Teo Kališnik in Jože Marn prvi, četrti in peti. Pri dvosedih so tržiški tekmovalci zaradi smole dosegli šesto, deveto in deseto mesto. Tudi člani sankarske sekcije pri TVD Partizan Trzič, ki »vozijo« na športnih saneh in jih je največ iz Podlublja, so pobrali v nedeljo na Rudnem večino prvih mest.

Sankarska sekcija tržiškega Partizana ima 36 aktivnih članov. Lani so bili najboljši sankarski kolektiv v državi in republiki. Starejši član Milan Česen se ponosa z republiškim naslovom v svoji kategoriji, Polde Perko je republiški mladinski prvak, dvosed Janez Bahun—Milan Česen mlajši pa je prav tako najboljši v republiki. Razen tega so osvojili Trzičani lani več drugih in tretjih mest ter osvojili štiri prehodne pokale. Janez Bahun, ki je obenem tudi predsednik sankarske sekcije, je lani dosegel največji uspeh jugoslovanskega in slovenskega sankanja. Na Pokalu Avstrije, kjer se je zbrala vsa evropska sankarska elita, je dosegel 13. mesto v dirki na naravni progi! Tržiški sankarji so uredili lani najboljšo progo v republiki, ki ustreza

vsem mednarodnim predpisom. Poteka v bližini nekdanjega koncentracijskega taborišča na Ljubelju. Dolga je 1135 metrov, višinska razlika pa znaša 110 metrov. Ima 9 zavojev, obvezni in za sankarja najtežji »S«, povprečni nagib pa znaša med 11 in 12 stopinjami. Pred vsakim zavojem je predpisanih 10 metrov ravnine, na kateri se sankar lahko pripravi na težave, ki ga čakajo v zavoju. Ob progi so uredili Trzičani 9 hidrantov, s pomočjo katerih lahko v kratkem času »zaledenijo« progo. Če je proga trda, doseže sankar povprečno hitrost 50 kilometrov na uro.

Proga na Ljubelju je dobro izkoriščena. Za treninge in tekmovalna je ne uporabljajo le člani sankarske sekcije in tekmovalci, temveč se je že lani zvrstilo na njej precej sankarskih tekmovalcev, ki so jih organizirali delovni kolektivi ali občinski sindikalni svet. V nedeljo, 27. januarja,

bo na omenjeni progi republiško prvenstvo za športne sani, 10. februarja pa 5. mednarodno sankarsko tekmovanje, na katerem bodo sodelovali najboljši avstrijski in italijanski sankarji na naravnih progah.

V nedeljo, 13. januarja, je bil na progi na Ljubelju klubski dan. Udeležili so se ga skoraj vsi aktivni tekmovalci. Izjema so bili »vozniki« športnih sani, ki so takmovali na Rudnem. Pri članicah je zmagala Zorka Perko, pri mladinkah Vilma Kolenc, pri mladincih Branko Murgič, pri članih pa so bili najboljši Drago Česen, Milan Česen starejši in Janez Bahun. Tokrat so obenem prvič preizkušali nove tekmovalne sani gasser. Avstrijska naprava velja skoraj 300 starih tisočakov. Ker blagajna sekcije ni preveč »globoka«, je večino stroškov za nove sani pokrili vsak posameznik.

J. Košnjek

Z letošnjim šolskim letom so na škofjeloški gimnaziji ustanovili poseben smučarski oddelek. Vanj so vključili 13 dijakov iz vseh razredov, ki se aktivno ukvarjajo z zimskim športom in so člani enega od smučarskih klubov. Dijaki, ki so vpisani v oddelek, lahko odhajajo na treninge in tekmovanja tudi v času pouka. Profesorji in razredna skupnost redno spremljajo njihov uspeh in jim pomagajo nadoknaditi zamujeno. Oddelek je zamelek prave smučarske gimnazije, ki bo na škofjeloški gimnaziji zaživela jeseni. Septembra bodo vpisovali dijake v prvi letnik. (lb) — Foto: F. Perdan

Štefančič najuspešnejši

Letošnja skakalna turneja treh dežel z začetkom v Trbižu in z zaključkom v Mariboru se je končala dokaj uspešno za jugoslovanske skakalce. Na zaključni tekmi v Mariboru je bil prvi Štefančič, ki je v skupni razvrstitvi zasedel solidno tretje mesto. Prvo mesto po vseh treh tekmah pa je pripadalo Klimenu iz Sovjetske zveze. Med deseterico najboljših so se iz vrst jugoslovanske reprezentance uvrstili še štirje: Prelovšek je bil peti, Mesec šesti, Demšar deveti in Drago Pudgar deseti. Tudi ostali so zadovoljili, predvsem pa Rakar in Gorjanc, zelo dobro pa je skakal tudi Kobal, ki je letos spet začel redno nastopati. Naši so dobro skakali v Trbižu in Mariboru, medtem ko so v Beljaku dosegli slabše rezultate. Zlasti je bila porazna prva serija.

Medtem ko moramo biti s člani v glavnem zadovoljni, pa so nas močno razočarali mladinci, saj so pobirali v glavnem zadnja mesta. To je ponovni dokaz, da z našim naraščanjem ni nekaj v redu in da bodo morali pristojni organi in osnovne smučarske organizacije mnogo bolj skrbeti za mladince in pionirje. Najbolj se je uveljavil Jesenčin Zupan, ki je bil peti med desetimi nastopajočimi mladinci.

V ekipni konkurenci je Jugoslavija zasedla drugo mesto med člani in mladinci. Člani bi lahko zmagali, če ne bi imeli spodrsrlaja v Beljaku.

Letošnja turneja, že sedma po vrsti, je bila po številu nastopajočih rekordna (85 skakalcev iz devetih držav). Med nastopajočimi pa je bilo kar 22 naših skakalcev.

J. J.

V Trziču smučarski tečaji

V soboto, 19. januarja, bo v paviljonu NOB v Trziču razgovor pred letošnjimi smučarskimi tečaji za odrasle. Tečaje organizira tržiški področni zbor smučarskih učiteljev in vaditeljev. Za odrasle smučarje bodo smučarski vaditelji in učitelji organizirali tečaje samo v sobotah in v nedeljah, 8-dnevne tečaje v popoldanskem času ali prav tako dolg tečaj dopoldne. Za 30 ur vadbe na snegu bodo morali tečajniki odšteti 200 dinarjev. Tečaji bodo v Hrastah

ali na Zelenici. Področni zbor bo organiziral tečaje tudi za otroke med 5. in 7. letom. Cena teh tečajev je 100 dinarjev.

Razen tega bo tržiški zbor učiteljev in vaditeljev smučanja pripravil v soboto in nedeljo, 19. in 20. februarja, obvezni seminar za svoje člane. Na seminarju se bodo voditelji seznanili z novostmi pri učenju smučanja. Februarja pa bo za smučarske učitelje in vaditelje 10-dnevni seminar. Cena seminarja je 400 dinarjev. Teoretični del seminarja bo v Trziču, praktični pa v Hrastah ali na Zelenici.

K.

Smučarska šola pri SD Jesenice

Pri jeseniškem smučarskem društvu kot enem najbolj uspešnih smučarskih društev minule sezone so se odločili, da po vsej državi načrtno in organizirano skrbijo za svoj kader. Medtem ko jim pri alpskih disciplinah mladih ne manjka, pa imajo precej težav s kadrom v skakalni in tekaški sekciji. Prav zaradi tega so se resno lotili kar najboljše oblike vzgoje — s smučarsko šolo, ki pa ne bo delovala le za eno samo disciplino, temveč bo zajela prav vse smučarske discipline.

Predvidevajo, da bi največ kadrov dobili predvsem na ta način, da bi v smučarsko šolo vključevali nadarjene mlade skakalce, tekače in alpske smučarje na osnovi dela šolskih športnih društev, ki prva skrb za razvoj smučarskega športa pri mladini. Po raznih občinskih, šolskih prvenstvih bi lahko tisti, ki bi se pokazali kot sposobni in nadarjeni ter seveda tudi ostali postali člani smučarske šole pri SD Jesenice. Po zdravniških pregledih, po privoljenjih staršev bi smučarje smučarske šole vzgajali in učili sposobni trenerji. Mladim pa bi v šoli nudili tudi vsa potrebna oprema.

Z uresničevanjem takega načrta jeseniškega smučarskega društva si to društvo vsekakor zagotavlja dovolj dobrega kadra tudi v prihodnje, obenem pa je skrb za nemoteno in še uspešnejše delo društva tudi dokaz, kako zelo si na Jesenicah prizadevajo za množičnost in kvaliteto tega priljubljenega športa.

D. S.

II. zvezna hokejska liga — zahod

Kranjska gora : Tivoli 3 : 4

Jesenice, športna dvorana pod Mežaklo, II. zvezna hokejska liga Kranjska gora : Tivoli 3:4 (2:3, 1:1, 0:0), gledalcev 400, sodnika Janežič (Maribor), Gobec (Zagreb).

Strelca za Kranjsko goro: Smagin 2 ter Medved 1.

Kranjska gora: Pretnar, Krmelj, Ščap, D. Šebjanič, M. Šebjanič, Šivic, Tršeglav, Smagin, Kunšič, Pirih, Brun, Pristov, Klemenc, Medved, Kern, Mavčec, Fartek, Šlibar, Horvat.

Čeprav so Kranjskogorci odlično začeli, so v nadaljevanju le morali prvič letos priznati premoč gostujočemu moštvu. Le-ta jih je nadigral pred koncem prve tretjine, v nadaljevanju pa je bil enakovreden tekmeč domačinov.

TRIGLAV : INA 10:7

Ljubljana, dvorana Tivoli, II. zvezna hokejska liga — zahod Tri-

glav : INA 10:7 (3:3, 3:1, 4:3), gledalcev 200, sodnika Belcer in Juršič (oba Celje).

Strelci za Triglav: Hudobivnik, J. Nadižar, Gros po 2, Koleča, Sajovic, Pavlica ter Grah po 1.

Triglav: Frfolja, Konc, Koleča, Hudobivnik, Adlešič, Višek, Stojanovič, Sajovic, J. Nadižar, Gros, Pavlica, Kovač, Lavrič, Šparovec.

Triglavlani so z lahka premagali solidne goste, toda tokrat z manjšim rezultatom kot v prvi tekmi v gosteh.

Lestvica:

Kranjska gora	7	6	0	1	80:14	12
Tivoli	7	6	0	1	73:26	12
Triglav	7	4	0	3	59:34	8
Mladost	6	2	0	4	32:33	4
INA	6	0	0	6	15:76	0
Gorenje	5	0	0	5	9:85	0

Pari prihodnjega kola: Gorenje : Triglav, INA : Kranjska gora.

-dh

Kegljanje

Turk najboljši v prvem nastopu

Na štiristeznem kegljišču v Čakovcu je bilo prvo izbirno tekmovanje za sestavo moške kegljaške reprezentance, ki bo čez nekaj mesecev v ZRN nastopila na letošnjem svetovnem prvenstvu.

V odsotnosti svetovnega prvaka Zagrebčana Dragaša je v prvem nastopu največ uspeha imel Triglavčan ter stalni reprezentant Jože Turk, saj mu je uspelo v dveh nastopih podreti največ kegljev. Uspeh pa je še toliko večji, saj je lanskoletni

državni prvak obračunal tudi z odličnim Steržajem. Dobro se je držal tudi Kranjčan, sicer član ljubljanskega Gradisa, Česen, ki je zasedel odlično tretje mesto.

Rezultati: 1. Turk (Triglav) 1861 (923, 938), 2. Steržaj (Branik) 1817 (904, 913), 3. Česen (Gradis) 1767 (899, 868), 4. Muše (Split) 1762 (895, 867), 5. Janša (Gradis) 1758 (888, 870), 14. Prijon (Triglav) 1675 (817, 858).

-dh

Vaterpolo

Gimnazija : Slovan 8 : 5

Drugo kolo letošnje gorenjske zimske vaterpolske lige je v zimskem bazenu v Kranju prineslo zanimive in kvalitetne dvoboje. Vse kaže, da so vse ekipe, ki nastopajo na letošnjem prvenstvu, začele z resnim in načrtnim delom, ki pa že kaže na predek.

Košarka

Tudi pionirke začele

Preteklo soboto so se na OŠ Stana Zagarja prvič v letošnjem košarkarskem prvenstvu za osnovne šole kranjske občine pomerile tudi ekipe starejših pionirk. Spored je bil nekoliko okrnjen, ker ekipe OŠ Matije Valjavca iz Predvdora, ki se je sicer za tekmovalno prijavi, ni bilo.

Rezultati: S. Žagar : L. Seljak 17:43 (9:23), S. Mlakar : S. Jenko 24:14 (14:3), D. Jenko : S. Jenko 11:9 (7:8), S. Žagar : M. Valjavec 20:0 b.b., D. Jenko : M. Valjavec 20:0 b.b.

Lestvica:

D. Jenko	2	2	0	31:9	4
L. Seljak	1	1	0	43:17	2
S. Mlakar	1	1	0	24:14	2
S. Žagar	2	1	1	37:43	2
S. Jenko	2	0	2	25:33	0
M. Valjavec (-2)	2	0	2	0:40	0

V soboto, 19. januarja, pa se bo na OŠ D. Jenka (Cerklje) in OŠ S. Mlakarja (Šenčur) nadaljevalo tekmovalno prvenstvo za mlajše pionirje.

B. Bogataj

Ločan Strel prekrižal račune Avstrijcem

Iz Alpbacha pri Innsbrucku (Avstrija), kjer je bilo prejšnji teden mladinsko prvenstvo v alpskem smučanju Velike Britanije in kjer so se za konec pomerile mešane klubske ekipe iz Avstrije, Švice, Anglije in Jugoslavije, je preteklo soboto prišla zelo razveseljava vest: tekmovalci Transturista, 14-letni Boris Strel iz Škofje Loke, je v vesljalom pustil za seboj vso elito 800 nadebudnih smučarjev štirih dežel ter premočno, z naskokom več kakor dveh sekund, zmagal. Podoben podvig doslej ni uspel še nobenemu jugoslovanskemu alpincu — vsaj v mednarodni konkurenci ne.

Velja omeniti, da so Škofjeločani odpotovali v Alpbach na povabilo člana FIS gospoda Huberta Pirchnerja, ki je lani nadzoroval organizacijo in potek Evropskega kriterija za mladince (Stari vrh). Pirchnerju takrat ni ušlo dejstvo, da Transturist razpolaga z odlično ekipo pionirjev, katerih čas šele prihaja. Očitno je imel prav, kajti tudi ostali člani odprave so v soboto dosegli solidne uvrstitve, v skupnem seštevku pa pristali na 5. mestu.

REZULTATI: 1. Strel (Transturist) — 1:06,26; 2. Sulzenbacher (Kutzbuhl) — 1:08,27; 3. Moser (Alpbach) — 1:08,66; ... 23. Nuša Tome — 1:13,16; ... 29. Polonca Oblak — 1:14,09; ... 40. Mitja Valič — 1:15,75; ... 51. Boštjan Gašperšič — 1:17,37; ... 57. Ida Kogovšek — 1:21,88 (vsi Transturist).

I. G.

Finančni načrt SD Jesenice

Na nedavni seji Smučarskega društva Jesenice so največ razpravljali o finančnem načrtu tega našega najuspešnejšega smučarskega društva. Domenili so se za merila, pa katerih bodo razdelili sredstva po posameznih sekcijah in referatih ter o virih dotacij.

V nadaljevanju seje so se menili o organizaciji smučarske šole ter o letošnjih tekmovanjih. Razpravljali so tudi o pripravi na slovensko prvenstvo za člane, ki bo predvidoma 19. januarja na Krvavcu.

D. S.

17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

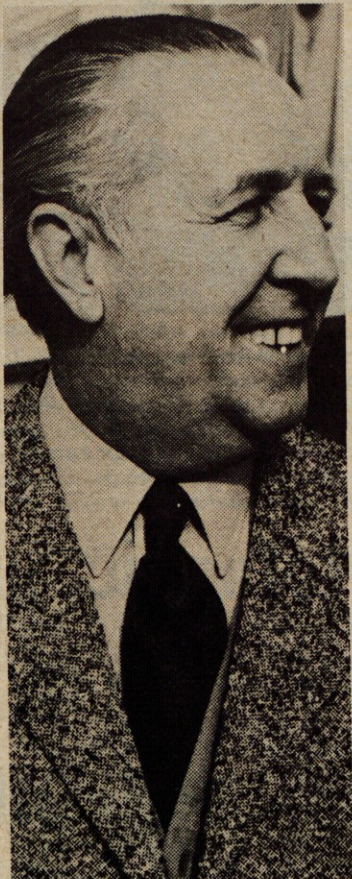
1+3

Precej je ljudi, ki redno, iz leta v leto, prihajajo v Dražgoše in spremljajo zanimiva tekmovanja na smučeh. Najbolj vztrajni so nedvomno novinarji, katerih poklic je neolčljivo povezan s tovrstnimi dogodki in srečanji. Ščasoma so se najbolj zvesti poročevalci spremenili v sestavni del organizacijskega mehanizma. Če bi manjkali, bi bila celotna podoba stvari in dogodkov kar nekam okrnjena. Seveda večina že zdavnaj ne prisostvuje več športnim spopadom profesionalno neprizadeto, ampak je iskreno vesela, kadar so pripravljalnemu odboru vremenske razmere naklonjene, kadar nastopajoči dosegajo dobre rezultate, kadar je obiskovalcev veliko... Vzljubili so mučeniško, a neuklonljivo vasico, in ni redek primer, da odgovornim pomagajo iskati nove, boljše rešitve. Tri med njimi smo čisto neformalno pobrali, v čem je pglavilna privlačnost »partizanske Jelovice«.

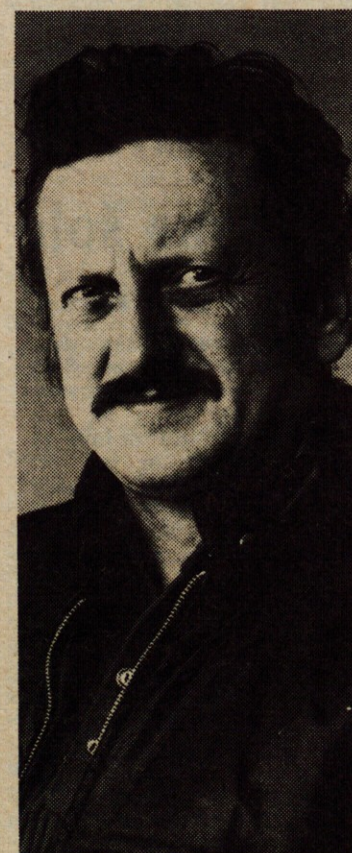

Marjan Ciglič (50 let), fotoreporter ljubljanskega Dnevnika: »Že kot borec Prešernove brigade sem med zadnjo vojno šel dvakrat skozi požgane Dražgoše, kot časnikarju pa mi od leta 1958 dalje ni ušla niti ena prireditev. Torej sem bil tu gori petnajstkrat zapored. Vedno me najbolj razvesli, ko vidim nastopati veterane. Poosebljeni simboli in tradicija so. Mladim dajejo posnemanja vreden zgled, medtem ko starejšim dokazujejo, da še ne sodijo v staro šaro, da v življenju še vedno igrajo važno vlogo. Največ je bivših partizanov, trdoživih korenin, polnih prekipelave volje in elana. Zaradi njih postaja prireditev zmeraj bolj množična, saj niso navdušili samo mene, temveč tudi mladino.«

Tugo Klasinc (50), urednik športne redakcije RTV Ljubljana: »Ne bi mogel natančno povedati, kolikokrat doslej sem poročal iz Dražgoš; manj kakor desetkrat zagotovo ne. Menim, da glavni pomen manifestacije pod Jelovico tiči v soočanju starejše in mlajše generacije, v neposrednem vcepljanju revolucionarnih izročil poveljnim rodovom, kar je edina učinkovita oblika ohranjanja spominov na najslavnejše dni zgodovine Gorenjcev. Čeprav otroci v šoli, iz knjig, zvedo skoraj vse o poteku bitke, pa suhoparna lek-

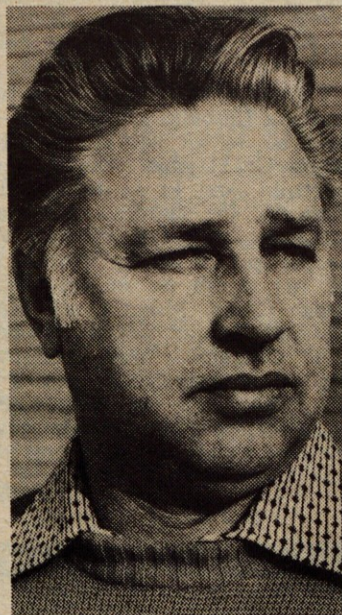
cija nikakor ne more nadomestiti vtisa, ki ga v zavesti učencev, dijakov ali študentov zapusti pogovor z udeleženci bojev, in občutka, ki pravzame človeka, ko obišče prizorišče spopada ali ko v potu svojega obraza hiti mimo Bičkove skale. Dražgoško tekmovanje bi zato kazalo prestaviti v čas zimskih počitnic, dva ali tri tedne naprej, oziroma organizirati vseslovenski športni dan. Prepričan sem, da bi stvar brž dobila značilnosti Vaašovega teka, pri Švedih zelo priljubljenega smučarskega maratona. Ker so osnove dane, bi ob minimalnih finančnih stroških dosegli maksimalni učinek.«

Henrik Ūbeleis (40), novinar Dela: »Dvanajstkrat zapored sem doslej sledil zimskim tekmovanjem »Po stezah partizanske Jelovice« v Dražgošah. Izreden dosežek je, da so jih letos sploh znali izpeljati, kajti snega je rekordno malo. Ampak volja in zavzetost sta spet zmagali in tradicija ni bila prekinjena. Kaj me najbolj pritegne, sprašujete? Malo prej sem stal doli v cilju in opazoval slepega smučarja. Marjan Požeg se piše, mislim. Ostal je brez ene smučke, vendar ni odnehal. Uporno je rinil dalje — in uspel. Komentar ni potreben. Ko gledaš takšne in podobne dokaze brezmejnega požrtvovalnosti, tovarištva, medsebojne pomoči, solidarnosti in kolektivnega čuta, spoznaš, da so dražgoška športna srečanja važna reč. Spoznaš tudi, da je herojski duh partizanov, ki so si sredi Hitlerjeve trdnjave drznili udariti po Nemcih, še zmeraj prisoten. In to je zelo, zelo pomembno.«

I. Guzelj

Nadaljevanje s 1. str.

Stane Krapež, predsednik organizacijskega odbora prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«: »V prihodnje bo treba rešiti težave okrog financiranja.«

Pripombe Staneta Krapeža so nedvomno presneto umestne. Prireditve, ki okostenijo, ki torej ne rastejo, ampak stagnirajo, prej ali slej izgubijo na ugledu oziroma zvedenijo. In česa podobnega spominskim tekmovanjem nad Selško dolino, kjer smo Gorenjci prvič pokazali zobe okupatorju, ne privoščijo nihče.

Filip Grašič, član Alplesa, je naslovu državnega prvaka iz leta 1970 v soboto dodal še naziv najboljšega slovenskega biatlonca za leto 1974.

Helena Bešter (Triglav Kranj) se je s prvim mestom v teku članic z razredi in brez razredov svoji kolegici Mileni Kordež oddolžila za nedavni dvakratni poraz na Pohorju.

Še pred slovesnim začetkom tekmovanja »Po stezah partizanske Jelovice« je predsednik SZS Janez Kocjančič podelil enotam JLA Kranj zlato plaketo smučarske zveze Jugoslavije ob njeni 50-letnici. To najvišje smučarsko priznanje so dobili za smučarsko udeleževanje na tradicionalnem dražgoškem tekmovanju in drugje. Plaketo je sprejel polkovnik Vinko Krmelj.

V tekmovanju republiških reprezentanc v patrolnem teku ekipa Slovenije I (Reš, Munih, Eržen) ni imela resnega tekmeca.

Rezultati: starejši veterani nad 50 let (4 km): 1. M. Kordež (Plamen) 12,28, 2. T. Pogačnik (Jesenice) 12,46, 3. Klančnik (Ravne) 14,00, 6. Knific (Jesenice) 15,47;
mlajši veterani do 50 let (4 km): 1. Brezovšek (Olimpija) 11,02;

starejše in mlajše mladinke z razredi in brez (4 km): 1. M. Munnih 13,33, 2. Bizant 14,06, 3. M. Tajnikar (vse Olimpija) 14,50;

članice z razredi in brez (6 km): 1. Bešter 27,39, 2. M. Kordež (oba Triglav) 27,49, 3. Pavlič (Lorenec) 28,05, 5. Solar (Alples) 33,35;

mladinci (8 km): 1. Brajnik (Fužinar) 32,35, 2. S. Bešter (Triglav) 33,50, 3. B. Kordež (Plamen) 34,58, 5. M. Jelenc 35,46, 6. J. Lotrič (oba Triglav) 36,12;

slepi, slabovidni — z ostankom vida: 1. Kanc (Ljubljana) 6,06, 2. Jakič (Škofja Loka) 7,40, 3. Ribič (Ljubljana) 7,46, 4. Požeg (Škofja Loka) 9,27; **slepi — brez ostanka vida:** 1. Kisovec (Kranj) 8,06, 2. Kebe 9,14, 3. Strašek (oba Ljubljana) 9,36;

patrulje — mlajši mladinci brez razredov (4 km): 1. Alples (Eržen, Vrhunc, Urh) 14,03, 2. Olimpija 15,09, 3. Ihan II 16,23, 4. Triglav 24,38;

mlajši mladinci z razredi (4 km): 1. Olimpija 11,54, 2. Gorje 12,23, 3. Alples 12,54, 5. Triglav 14,38;

člani brez razredov (8 km): 1. Dol 50,19, 2. Kočevje 52,19, 3. Kum 1:06,14;

člani z razredi (8 km): 1. Triglav (M. Jelenc, Gortner, V. Lotrič) 36,42, 2. Fužinar 38,31, 3. Alples 39,01;

republiške reprezentance (8 km): 1. Slovenija I 40,07, 2. BiH 47,02, 3. Srbija 48,26;

odprto prvenstvo ljubljanske armade oblasti (14 km): 1. V. P. 1098/10 Tolmin 1:38, 2. V. P. 1098 Kranj 1:40,15, 3. V. P. 1098/20 Bovec 1:42,10, 4. V. P. 1098/30 Škofja Loka 1:47,56, 5. V. P. 1098/36 Bohinjska Bela 1:53,11;

patrulje partizanskih enot SLO SR Slovenije (14 km): 1. PE SO Maribor 1:15,56, 2. PE SO Radovljica 1:21,00, 3. PE SO Kranj 1:26,48, 4. PE SO Škofja Loka I 1:32,03, 5. PE SO Jesenice 1:33,57, 6. PE SO Idrija 1:35,15, 7. PE SO Tržič 1:44,32, 8. PE SO Škofja Loka II 1:45,01;

biatlon — 4. jugoslovanski smučarski memorialni pokal in 10. republiško prvenstvo Slovenije: posamezniki: 1. Grašič (Alples) 1:29,51, 2. S. Premože (Dol) 1:34,33, 3. Krišelj (Alples) 1:37,36;

ekipe: 1. Slovenija II 4:54,74, 2. Slovenija I 5:04,73, 3. JLA 5:26,30;

Ekipe za prvenstvo SRS: 1. Alples (Grašič, Krišelj, Jelenc) 4:52,98, 2. Dol I 4:54,77, 3. JLA 5:26,30;

sankanje — tekmovalne sani enosedi: članice: 1. Perko (Tržič)

3:50,6, 2. Bertoncelj (Jesenice) 4:04,1, 3. Zupan (Begunje) 4:05,0;
mladinke: 1. Solar (Železniki) 3:57,6, 2. Petelinkar (Sora) 4:02,8, 3. Meglič (Tržič) 4:04,7;

starejši člani: 1. Meglič 3:13,9, 2. Česen (oba Tržič) 3:18,2, 3. Miklavčič (Idrija) 3:26,5;

člani: 1. Bahun (Tržič) 3:07,2, 2. Habjan (Železniki) 3:09,5, 3. Rozman (Bohinj) 3:11,6;

mladinci: 1. Nemec (Tržič) 3:23,5, 2. Čarman (Sora) 3:28,4, 3. Prevc (Železniki) 3:28,9;

dvosedi: 1. Debeljak-Habjan (Železniki) 1:39,0, 2. Pikon-Stare (Bohinj) 1:42,0, 3. Lavtežar-Konig (Jesenice) 1:43,1;

športne sani — enosedi: članice: 1. Derlink (Železniki) 3:37,6;

mladinke: 1. Petelinkar (Sora) 3:47,8, 2. Solar (Železniki) 3:58,4, 3. Meglič (Tržič) 3:59,3;

starejši člani: 1. Meglič (Tržič) 3:20,6, 2. Miklavčič (Idrija) 3:33,4, 3. Veber (Sora) 3:46,2;

člani: 1. Perko (Tržič) 3:17,3, 2. Habjan (Železniki) 3:19,3, 3. Mali (Tržič) 3:42,2;

mladinci: 1. Kališnik 3:24,1, 2. Nemec (oba Tržič) 3:27,9, 3. Prevc (Železniki) 3:32,0;

dvosedi: 1. Mali-Meglič 1:41,7, 2. — 3. Rendulič-Kališnik, Marn-Nemec (vsi Tržič) 1:44,0;

samotežne sani: 1. Topolje ter Iskra Železniki 2:18,6, 3. Železniki 2:24,4.

Besedilo: I. Guzelj, D. Humer, Fotografije: F. Perdan

Alplesovci Grašič, L. Jelenc in Krišelj so bili na papirju sicer favoriti, vendar tudi bron zanje ni neuspeh.